

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS

Kokouspuheenvuorojen litteraatti

Kokousaika: 25.1.2024 klo 18

Kokouspaikka: kaupungintalo, valtuustosali (Asematie 7, 01300 Vantaa) ja Teams.

Litteraattiin on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joista on käytetty puheenvuoro.

STADSFULLMÄKTIGES SAMMANTRÄDE

Transkribering

Mötestid: 25.1.2025 kl 18

Mötesplats: stadshuset, fullmäktigesalen (Stationsvägen 7, 01300 Vanda) och via Microsoft Teams.

I transkriberingen har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

Sisällysluettelo

01 Selostustilaisuus.....	7
0:02:33.9 puheenjohtaja	7
0:04:06.3 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi.....	8
0:04:29.5 puheenjohtaja	8
0:04:34.9 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi.....	8
0:05:00.5 puheenjohtaja	8
0:05:05.4 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi.....	8
0:13:42.9 puheenjohtaja	11
0:14:05.6 valtuutettu Letto Pirkko.....	11
0:14:52.1 puheenjohtaja	11
0:14:54.9 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi.....	11
0:16:10.8 puheenjohtaja	12
0:16:16.8 valtuutettu Kauppinen Sirpa	12
0:16:37.6 puheenjohtaja	12
0:16:40.9 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi.....	12
0:16:44.3 puheenjohtaja	12
0:16:46.5 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi.....	12
0:17:49.3 puheenjohtaja	13
0:18:11.5 puheenjohtaja	13
0:18:30.2 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi.....	13
0:18:37.9 puheenjohtaja	13
0:18:42.3 koordinaattori Nenonen Riikka	13
0:18:58.5 puheenjohtaja	13
0:19:00.4 koordinaattori Nenonen Riikka	13
0:28:17.2 puheenjohtaja	16

0:28:32.0 valtuutettu Särkelä Jussi	16
0:30:48.4 puheenjohtaja	17
0:31:00.0 koordinaattori Nenonen Riikka	17
0:31:45.3 puheenjohtaja	17
0:31:52.5 valtuutettu Nykyri Elina.....	17
0:33:37.2 puheenjohtaja	18
0:33:56.8 valtuutettu Norrena Vaula	18
0:35:48.3 puheenjohtaja	18
0:36:02.9 koordinaattori Nenonen Riikka	18
0:36:40.6 puheenjohtaja	19
0:36:42.2 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi.....	19
0:37:51.6 puheenjohtaja	19
0:38:05.9 valtuutettu Ahokas Siri	19
0:40:04.3 puheenjohtaja	20
0:40:10.5 koordinaattori Nenonen Riikka	20
0:40:32.4 puheenjohtaja	20
0:41:28.6 puheenjohtaja	20
0:41:52.4 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	21
0:42:44.6 puheenjohtaja	21
0:42:48.2 Pyykkönen Jussi	21
0:54:30.4 puheenjohtaja	24
0:54:38.4 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	24
0:55:48.8 puheenjohtaja	25
0:56:24.2 valtuutettu Sainio Jari.....	25
0:57:16.5 puheenjohtaja	25
0:57:21.6 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	25
0:58:26.3 puheenjohtaja	26

0:58:37.2 valtuutettu Tawasoli Eva	26
0:59:50.7 puheenjohtaja	26
0:59:56.3 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	26
1:00:00.8 Pyykkönen Jussi	26
1:01:17.3 puheenjohtaja	27
1:01:45.7 valtuutettu Nykyri Elina.....	27
1:03:04.1 puheenjohtaja	27
1:03:06.9 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	27
1:03:11.1 puheenjohtaja	27
1:03:14.8 Pyykkönen Jussi	28
1:04:49.5 puheenjohtaja	28
1:04:55.4 valtuutettu Jääskeläinen Jouko	28
1:05:27.2 puheenjohtaja	28
1:05:31.7 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	28
1:07:12.0 puheenjohtaja	29
1:07:28.0 valtuutettu Tikkanen Eeva.....	29
1:08:34.0 puheenjohtaja	30
1:08:55.4 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	30
1:10:49.4 puheenjohtaja	30
1:10:56.8 valtuutettu Eerola Antero.....	30
1:12:10.1 puheenjohtaja	31
1:12:15.1 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	31
1:13:32.7 Pyykkönen Jussi	31
1:14:55.9 puheenjohtaja	32
1:15:20.1 valtuutettu Järä Juha.....	32
1:16:21.0 puheenjohtaja	32
1:16:23.1 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	32

1:17:01.8 puheenjohtaja	33
1:17:07.04 valtuutettu el Issaoui Naima	33
1:18:06.7 puheenjohtaja	33
1:18:18.3 valtuutettu Kauppinen Sirpa	33
1:19:17.1 puheenjohtaja	33
1:19:20.3 valtuutettu Kauppinen Sirpa	34
1:19:23.3 puheenjohtaja	34
1:19:42.7 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	34
1:21:31.3 Pyykkönen Jussi	34
1:22:26.4 puheenjohtaja	35
1:23:00.3 valtuutettu Eklund Tarja	35
1:24:18.9 puheenjohtaja	35
1:24:25.8 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	36
1:25:53.6 Pyykkönen Jussi	36
1:26:18.2 puheenjohtaja	36
1:26:27.1 valtuutettu Saramo Jussi	36
1:27:14.2 puheenjohtaja	37
1:27:15.7 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	37
1:28:29.7 Pyykkönen Jussi	37
1:29:25.9 puheenjohtaja	37
1:29:49.9 valtuutettu Bibani Gashaw	38
1:31:58.1 puheenjohtaja	38
1:32:07.6 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	38
1:34:11.7 puheenjohtaja	39
1:34:16.1 valtuutettu Hall Anu	39
1:35:19.5 puheenjohtaja	40
1:35:23.0 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu	40

1:35:44.0 Pyykkönen Jussi	40
1:36:24.3 puheenjohtaja	40
1:37:01.1 puheenjohtaja	40
1:37:22.0 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	40
1:37:38.3 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	41
1:37:44.0 puheenjohtaja	41
1:37:49.8 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	41
1:38:39.6 puheenjohtaja	41
1:37:44.4 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	41
1:39:01.1 puheenjohtaja	41
1:39:06.2 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	41
1:39:08.4 puheenjohtaja	41
1:39:11.0 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	41
1:51:54.7 projektipäällikkö Aaltonen Piia	45
1:54:40.8 puheenjohtaja	46
1:54:46.2 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	46
1:55:50.5 puheenjohtaja	46
1:57:11.0 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	47
1:57:13.2 puheenjohtaja	47
02 Lista-asiat.....	47
1:57:19.7 puheenjohtaja	47
03 Kyselytunnille saapuneet kysymykset	47
1:57:44.4 puheenjohtaja	47
1:58:22.8 valtuutettu Eerola Antero.....	47
2:00:03.6 puheenjohtaja	48
2:00:09.4 apulaiskaupunginjohtaja Åstrand Riikka.....	48
2:04:16.4 puheenjohtaja	49

04 Muut asiat.....	49
2:04:33.9 puheenjohtaja	49

Litterointimerkinnot

sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

(--puhetta) [0:01:17.5, 0:02:28]

01 Selostustilaisuus

0:02:33.9 puheenjohtaja

No niin pääsemme aloittamaan. Eli ilmiselvästi on tilanne niin, että laitteetkin havaitsivat, että vaalikausi alkaa kääntyä viimeiseen vuoteensa. Ja tervetuloa siis kaikki tänne ja täällä on valtuustosalissa siis tilanne se, että äänentoistossa on ongelmia ja sitä laitteistoa ei voida nyt pitää täällä päällä, jonka takia myöskin striimaus suorana livelähetyksenä ei ole mahdollinen. Täällä toimitaan siten, että tämä nauhoitetaan ja nauhoite siirretään myöhemmin nettisivuille, ja siten saadaan tämä julkisuuspuoli hoidettua.

Tervetuloa tähän tämänpäiväiseen selostustilaisuuteen kyselytunnille.

Todetaan kokous avatuksi ja mennään selostuksiin. Meillä on tänään neljä kokonaisuutta. Hyvinvointikatsaus, vammaispoliittinen ohjelma, (-) [0:03:23] nuoret ja perusopetuksen ajankohtaiskatsaus. Jokaiseen näistä on käytettävissä 25 minuuttia mukaan lukien siis esitys ja keskusteluja. Nyt toivomme virkamiesten siis huomioivan keskustelulle jäätävä aikaa mielellään noin kymmenisen minuuttia siihen esitykseen. Ja otamme sen jälkeen niitä napakoita kysymyksiä, ja varustautukaa valtuutetut, että se maksimi 1–2 kysymystä per per puheenvuoro, niin saadaan sitten jännevät vastaukset myöskin niihin. Mennään pitemmittä puheita tähän ensimmäiseen teemaan hyvinvointikatsaus. Ja hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Suvi Korhonen olkaapa hyvät.

0:04:06.3 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi

Kiitoksia. Laitan täältä esityksen jakoon noin, nyt pitäis esityksen näkyä. Kyllä näkyy vielä, jos se laittaa sen (--) [0:04:21]. Jes näin. Nyt on hyvä, eiks näin.

0:04:29.5 puheenjohtaja

Näkyy edelleen se sivussa oleva diasarja myöskin.

0:04:34.9 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi

Aa anteeks joo. Hetkinen mä otan tosta otan ton tota niin pieni hetki. No onko nyt parempi?

0:05:00.5 puheenjohtaja

Näkyy edelleen samalla tavalla, mut voidaan mennä eteenpäin, jos ei tekniikka toimi siellä päässä.

0:05:05.4 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi

Selvä. Mennään näin.

Eli tervehdys kaikille. Oon Suvi Korhonen hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija. Ja tänään tulin kertomaan teille hyvinvointikatsauksen 2023 keskeisimmät asiat. Ja tosiaan 10, 10 minuuttia tähän aikaa aikaa on luvattu. Muutama yleinen muutama yleinen asia ensin.

Eli öö terveydenhuoltolain mukaan kunnan tulee raportoida valtuustolle kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista ja toteutetuista toimenpiteistä vuosittain. Ja nyt tän vuoden 23 hyvinvointikatsauksen teemat nousee tästä terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tekemästä vähimmäistietosisällöstä, jota me on sitten täydennetty erityisesti Vantaan näkökulmasta tärkeillä indikaattoreilla. Ja tässä katsauksessa on pääosin Vantaan tasosta tietoa. Ja sitten osittain on otettu myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen laajuista tietoa. Katsaus on laadittu tässä meidän Hyvinvointi ja rakentava Vantaa strategiateema asiantuntijaryhmissä. Ja näissä ryhmissä on edustus kaikilta toimialoilta sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta. Ja katsauksen teemat on valikoitunut tän vähimmäistietosisällön mukaan. Tässä esityksessä on nyt ihan muutama keskeinen nosto kustakin teemasta ja teille on lähetetty se koko katsaus sitte erillisenä liitteenä.

Eli ensimmäisenä mennään tähän Elinolot teemaan eli tässä kuvataan näitä elinolosuhteita eri näkökulmista kuten köyhyys, syrjäytymisriski ja sitten näitä

työllisyyteen liittyviä asioita. Täs on tämmösellä peukkumenetelmällä laitettu sitten positiiviset ja negatiiviset asiat ja nyt koska aikaa on niin vähän, niin otan täältä ihan vaan nyt niinku muutamia nostoja. Eli positiivisia asioita tässä ois, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuvien työkyky on hieman parantunut ja rakennetyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenu. Sitte taas näitä negatiivisia asioita. Vantaalla asuu runsaasti toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita lapsiperheitä. Tää luku on pääkaupunkiseudun suuri ja yli kaksi kertaa suurempi kuin koko maassa. Vantaalla on paljon näitä NEET-nuoria eli työn ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria enemmän kuin muissa isoissa kaupungeissa. Riskiryhmässä erityisesti ulkomaalaistaustaiset nuoret. Tää NEET-nuorten määrä on vähentynyt kautta maan, mutta Vantaalla se on vähentynyt muita hitaammin. Ja asunnottomien määrä Vantaalla on kasvanut. Ja erityisesti maahanmuuttajataustaiset on tässä asunnottomuusriskissä eli 43 prosenttia Vantaan asunnottomista on maahanmuuttajataustaisia. Sitten terveys. Terveysteemassa on huomioitu fyysinen, psyykinen terveys, ja terveyteen liittyy myös oma kokemus tästä terveydentilasta ja onnellisuudesta. Ja tässä terveysteemassa, niin öö hyvinvointialueella asuvien aikuisten terveys on hiukan kohentunut ja poikien fyysinen toimintakyky on parantunut. Mut valitettavasti taas tyttöjen kohdalla sitten tää fyysinen toimintakyky on heikentynyt. Yhä useampi ala- ja yläkoululainen kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, ja tytöillä tämä tunne on merkittävästi poikia useammin. Ja myös koulupoissaolot on lisääntyneet. Vain noin neljännes nuorista kokee mielen hyvinvoinnin vahvaksi, ja tässäkin pojilla menee vähän paremmin kuin tytöillä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella lihavuus on yleistynyt, erityisesti naisilla, että miehillä tai lihavuus on pysynyt jokseenkin samana, mutta naisilla tämä lihavien määrä on kasvanut. Elintavat. Tässä on tarkasteltu esimerkiksi ravitsemustottumuksia, päihteiden käyttöä, liikunta-aktiivisuutta ja unen määrää. Positiivisia asioita. Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus on hiukan lisääntynyt. Sitten nää meidän kunnan tarjoamat erilaiset palvelut on kasvattaneet suosiotaan esimerkiksi hyvinvointimentorointia, sitten nää uimahallien ja ohjatun liikunnan kävijämäärät. Sitten näitä huonompia asioita. Nuorten sähkösavukkeiden eli tämä vapen käyttö on lisääntynyt merkittävästi. Yläkouluikäisistä joka kymmenes kertoi käyttävänsä sähkösavukkeita päivittäin ja tämä kasvu on niin kun todella räjähdysmäistä, jos vertaa siihen kahden vuoden takaseen kouluterveyskyselyyn. Vantaalla tää vapen käyttö on yleisempää kuin muualla Suomessa. Työikäisistä miehistä yhä useampi käyttää liikaa alkoholia eli 40

% meidän työikäisistä miehistä käyttää liikaa alkoholia eli 40 % meidän työikäisistä miehistä käyttää liikaa alkoholia. Naisilla tää ongelma on paljon pienempi vain 16 % käyttää liikaa alkoholia. Sitten Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella liian vähän nukkuvien naisten määrä on kasvanut selvästi. Eli miehillä tää nukkuminen on puolestaan mennyt parempaan suuntaan, naisilla huonompaan suuntaan, 27 % työikäisistä naisista nukkuu liian vähän. Mennään eteenpäin.

Osallisuus. Tässä on tarkasteltu muun muassa äänestysaktiivisuutta, kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja yksinäisyyden kokemuksia. Positiivisena asiana opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet koulussa on Vantaalla paremmat kuin maassa keskimäärin eli tässä ollaan onnistuttu. Ja ikääntyneet saa Vantaalla nyt aiempaa paremmin digitukea, tähän onkin tehty ihan konkreettisia toimenpiteitä. Negatiivisia asioita tytöt kokee selvästi poikia harvemmin kuuluvansa tärkeänä osana kouluun tai luokkayhteisöön. Ja lisäksi nuorten määrä, jolla ei ole yhtään läheistä ystävää on kasvanut, yläkouluikäisistä pojista 14 % kertoo, et heillä ei ole yhtään läheistä ystävää, ja yläkouluikäisistä tytöistä 9 % prosenttia kertoo, että ei ole yhtään läheistä ystävää. Sitten vapaa-aika. Tässä meillä oli pelkästään peukku ylöspäin, eli nyt ei mennä tähän sen tarkemmin. Mutta vapaa-ajan suhteen on hyviäkin asioita täällä. Sitten on tämä turvallisuus- turvallisuusteema, jonka laitoin nyt ihan keltaisella huutomerkillä, koska tässä oli valitettavasti nyt pelkkää peukku alaspäin. Koulukiusaaminen koskettaa yhä suurempaa osaa lapsista ja nuorista. Perusopetuksessa viikottain kiusatuksi tulleiden osuus on kasvanut. Alakouluikäisistä 11 % kertoo tulleen kiusatuksi viikottain ja yläkouluikäisistä 8 %. Ja siitä kiusaamisesta kerrotaan myös aika harvoin koulun aikuisille eli vain puolet alakouluikäisistä on kertonut siitä kiusaamisesta aikuiselle ja yläkouluikäisistä vain kolmannes. Fyysistä uhkaa kokee yhä useampi vantaalainen nuori erityisesti pojat, eli ihan tämmönen ääni väkivaltan kimppuun käyminen, väkivallalla varastaminen tai sitten vah- tämmösellä vahingoittamisella uhkailu, niin tämä luku on myös Vantaalla muuta maata suurempi. Ja jos katsotaan vaikka yläkouluikäisiä poikia, niin 27 % heistä on kokenut tällaista väkivallan fyysistä uhkaa viimeisen vuoden sisällä. Myös rikosten määrä Vantaalla on kasvanut, tässä muuta omaisuusrikoksista ja henkeen ja terveyteen kohdistuneista rikoksista. Ja myös nää nuorten tekemät pahoinpitelyt ja nää julkisen paikan ryöstörikokset on kasvanut. Sitten meillä oli enää yksi yksi teema, joka oli tämä elinympäristö teema. Ja siinä oli käsitelty lähinnä näitä, että että tota palvelut sijaitsee

Vantaalla Vantaalla ihmisiä lähellä ja joukkoliikenteen pysäkit sijaitsee meitä melko lähellä. Tähän oli laitettu ainoana ainoana alapeukkuna tämä, että hyvinvointialueilla asuvat ikääntyneet on koko maahan verrattaessa keskimääräistä tyytymättömämpiä asuinalueensa olosuhteisiin. Mutta luku ei ole vielä kuitenkaan hirvittävän hälyttävä. Tässä oli lyhykäisyydessään tämä tämä minun esitykseni. Kiitoksia.

0:13:42.9 puheenjohtaja

Kiitoksia siitä. Ja varmaankin 14.2. seminaarissa päästään pureutumaan niihin jatkotoimenpiteisiin mitä Vantaalla ja Keravalla tältä osin halutaan yhdessä yhteistyössä tehdä tehdä näille asioille. Avataan keskustelu. Ja nyt voi ottaa puheenvuoropyyntöjä siellä chat-osiossa. Ja ensimmäisenä valtuutettu Letto.

0:14:05.6 valtuutettu Letto Pirkko

Joo kiitos puheenjohtaja ja kiitos esittelystä. Hyvinvointikatsauksessa puhutaan välillä Vantaasta ja välillä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueesta. Niin tarkentaisin sitä, että silloin kun puhutaan hyvinvointialueesta, kun nää tiedot ovat ovat kaikki menneisyyden tietoja, jolloin hyvinvointialuetta ei vielä ollut, niin tarkoittaako se sitä, että silloin te olette katsoneet yhteen Vantaan ja Keravan Keravan tietoja. Ja toinen kysymys sitten on se, että nää useat tiedothan ovat vuodelta -21 tai -22, niin tuota miten mielestänne ne ovat verrattavissa tämän päivän tietoihin. Kiitos.

0:14:52.1 puheenjohtaja

Ja voitte vastata tähän suoraan.

0:14:54.9 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi

Kiitoksia. Joo totta, eli siellä on osittain tätä tämmöstä niin sanottua hyvinvointialuetasosta tietoa. Ja se on sitä Terve-Suomi TerveSuomi -tutkimuksen tietoa. Ja niissä on yhdistelty sitten niin kun kuntien kuntien tiedot tiedot tavallaan. Ja se syy miks meillä on osittain tätä hyvinvointialuetasosta tietoa, että meillä ei kaikissa kaikissa tutkimuksessa ollu ihan sitä pelkkää Vantaan spesifiä. Eli toki sitä mieluiten mieluiten käytettäis, mutta haluttiin ottaa näissä osassa sitten mukaan myös tämä hyvinvointialuetasoinen tieto. Ja sit oli tää toinen kysymys tästä, että meillä on osittain vanhoja tietoja mukana. Se on ihan totta, että jos katsotaan, et meil on tietoja vaikka vuodelta -21, niin nehän ei enää anna niinku tähän hetkeen välttämättä niin relevanttia tietoa, koska siellä on sitten esimerkiksi nää koronan koronan vaikutukset. Meillä on ollu vähän semmonen ongelma valitettavasti, että näistä kaikista asioista

sitten ei ole ollut sitä vaikkapa vuoden -22 tai -23 tietoa, niin tehtiin kuitenkin semmonen ratkasu, että joissain kohti otettiin sitten se vanhempi vanhempi tieto sinne, vaikka sitä pitääkin sitten vähän kriittisemmin tarkastella.

0:16:10.8 puheenjohtaja

Ja seuraavana valtuutettu Kauppinen.

0:16:16.8 valtuutettu Kauppinen Sirpa

Kiitoksia hyvästä tota selvityksestä. Mutta siitä kysyä, että miten tohon turvattomuuteen. Siinä on varmaan monenlaisia keinoja. Mut mä olisin kysynyt, että onko siinä millaisia, onko siihen tulossa (--) [0:16:32.4].

0:16:37.6 puheenjohtaja

Olkaapa hyvät, Suvi Korhonen.

0:16:40.9 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi

Nyt nyt en ihan kuullut hyvin kysymystä, mut oliko kysymys se, että.

0:16:44.3 puheenjohtaja

Eli turvattomuudesta oli kyse.

0:16:46.5 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi

Eli että kuinka turvattomuuteen voidaan vaikuttaa. Joo kyllä. No tää turvattomuuden tunne on vähän semmonen, että siihen vaikuttaa hirveen hirveen monet asiat. Siihen voi vaikuttaa ihan myös tämmönen niinku maailman maailmanpoliittinen tilanne tai sitten yksilön niinku sosiaaliset suhteet, kokemus osallisuudesta, sitten sairaudet ja muut asiat. Että se on niin kun hirveen semmonen moninainen moninainen suhde moninainen asia. Ja niinku tässäkin huomattiin, niin yleensä sitten, kun ihminen ikääntyy, niin hänelle tulee helpommin se se turvattomuuden turvattomuuden tunne, että en nyt osaa varmaan niin kun yksiselitteisesti vastata, että mikä se mikä se niin kun nopein nopein keino siihen turvattomuuden tunteen vähentämiseen on. Mutta kyllä tämmösillä esimerkiksi osallisuuden osallisuuden keinoilla, että ihminen ei jää yksin ja tämmösillä keinoilla siihen voidaan voidaan varmasti vaikuttaa. Ja ihan sitten myös tämmöset konkreettiset keinot, että onko meillä vaikka talvella kadut hiekotettuja, että uskaltaako lähteä sinne kodin ulkopuolelle vaikka liikkumaan.

0:17:49.3 puheenjohtaja

Hyvä. Muita puheenvuoropyyntöjä ei näytä olevan, niin päätämme keskustelun tältä osin. Ja kiitoksia Suvi Korhoselle tästä katsauksesta. Ja todellakin pääsimme tämän kevään mittaan aiheeseen lisää pureutumaan.

0:18:11.5 puheenjohtaja

Ja mennään seuraavaan aiheeseen, joka on Vammaispoliittinen ohjelma. Ja meillä on täällä asiantuntijana kaksi henkilöä. Koordinaattori Riikka Nenonen ja hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Suvi Korhonen. Onko teiltä molemmilta alustus vai vai pelkästään toiselta puheenvuoro ja sitten asiantuntijana täällä?

0:18:30.2 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi

Riikka pitää ainoastaan meidän alustuksen. Ja mä olen sitten täällä vaan, jos tulee jokin kysymys mikä koskee enemmän enemmän mun asiantuntemusta.

0:18:37.9 puheenjohtaja

No niin, hyvä näin. Eli olepa hyvä Riikka Nenonen.

0:18:42.3 koordinaattori Nenonen Riikka

Kiitos puheenjohtaja. Jaan myös tota näyttöä. Pieni hetki. Toimiiko tässä tuo näytön jako kokonaan?

0:18:58.5 puheenjohtaja

Nyt näkyy hyvin kyllä koko näyttö.

0:19:00.4 koordinaattori Nenonen Riikka

Hyvä. Kiitoksia. Tosiaan hienoa päästä esittelemään täällä nyt tätä vammaispoliittista ohjelmaa. Tosiaan olen vammaisneuvoston koordinaattori Riikka Nenonen. Ja tosiaan kuten Suvi tuossa sanoi, niin Suvi on tuolla taustalla sitten, jos tulee esimerkiksi kysymyksiä. Hieman taustaa tähän alkuun. Teille on tosiaan toimitettu tämä ohjelma kokonaisuudessaan myös sinne materiaaleihin. Käyn tässä esityksessä nyt semmosia pääkohtia läpi ja sitten voidaan keskustella. Kesällä 2022 kaupunginhallitus päätti valtuustoaloitteen pohjalta sisällyttää tämän vammaispoliittisen ohjelman Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan. Ja tässä nostona siitä, että valmistelussa tuli huomioida nämä palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle. Rajapinnat yhdistyvät kaupungin hyvinvointialueen välillä sekä vammaispalvelulain uudistamisen tuomat vaikutukset. Ja tätä ohjelmaa on nyt valmisteltu kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin

toimialalla osana tätä hyvinvoinnin edistämisen työtä. Ja myös Vantaan kaupungin vammaisneuvosto on ollut vahvasti tätä mukana tässä valmistelussa. Ja vielä tuo, että viime syksynä tehtiin toteutettiin tällainen kysely myös osallistuvavantaa.fi -sivustolla, jossa sitten oli mahdollisuus vantaalaisilla vammaisilla henkilöillä, heidän omaisillaan ja potilas- ja vammaisjärjestöillä tuoda esiin omia näkemyksiään. Ja tosiaan minä sekä Suvi Korhonen että yhteisten palveluiden päällikkö Jussi Perämäki olemme tässä vastaavia tekijöitä.

Hieman tästä ohjelman rakenteesta. Johdanto alkuun, sitten tulee tämmönen hyvinvointitieto osuus, johon on koottu tiedossa olevaa hyvinvointitietoa vantaalaisesta vammaisista ja toimintarajoitteista henkilöstä, ja sitten nämä osiot 3 ja 4 ovat ehkä ne sitten tässä tässä mihin kiinnitän esityksessä eniten huomiota. Eli nykytilan kuvaus on tässä tilanteessa tärkeää, koska kun tiedämme, että vammaispalvelut tuolta sote-palveluiden puolelta siirtyivät hyvinvointialueelle, niin meiltä tämä tämmöinen ehkä perinteinen vammaisten henkilöiden palveluita koskeva koordinaatio siirtyi myös sinne. Elikä eli tässä tilanteessa oli hyvä tehdä tämmönen vähän laajempi kuvaus siitä mikä on meidän tilanne näiden palveluiden suhteen. Ja koska vammaisneuvosto teki myös keväällä 2022 kaikille kaupungin toimialoille tällaisen selvityspyynnön eli kuinka YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimus toteutuu Vantaalla, niin meillä oli myös tämmönen hyvä ajankohtanen tieto siitä mitä mitä eri toimialoilla tähän aiheeseen liittyen tapahtuu. Ja näitä selvityksiä on sitten sitten vielä päivitetty viime syksyn aikana.

Näiden selvitysten, sitten muun muassa tuon tehdyn kyselyn ja vammaisneuvoston eri käsittelyjen perusteella on sitten kerätty yhteen kehittämis ehdotuksia siitä mihin asioihin kannattaisi kiinnittää huomiota Vantaalla. Ja muun muassa nämä ovat olleet sitten näiden kehittämiskohteiden niin kun taustalla. Sitten nostan keskeiset nostot näistä kehittämis ehdotuksista mitä mitä laajemmin tässä työssä on tullut esiin. Yleisesti kuten jo mainitsin, niin tuossa tämän hyvinvointialueilla siirtymisen sote-uudistuksen myötä vammaispalvelut eivät ole enää sote palveluiden osalta kaupungilla. Mutta sitten myöskään kaupungilla ei ole ehkä semmosta koordinaatiota vammaisten palveluihin liittyen niin vahvasti enää. Selvästi nousi esiin, että yhteistyötä tarvitaan. Erityisesti kaupungin ja hyvinvointialueen, mutta myös vammaisjärjestöjen välillä kaupungin ja vammaisjärjestöjen välillä. Eli mahdollisuus osallistua usein vaati toimia muilta organisaatioilta esimerkiksi hyvinvointialueelta tai vaikka

Kansaneläkelaitokselta saako vaikka viittomakielentulkkia, jotta pystyy vaikka menemään harrastustoimintaan. Tätä peräänkuulutettiin kaupungin johtoryhmän puolelta, että koordinaatiota näihin vammaisten henkilöihin liittyviin palveluihin ei saa jättää kaupungin vastuulle, vaan hyvinvointialueen tulee olla aktiivisesti mukana tässä edistämässä. Tarvitaan parempaa yhteistä viestintää ja sitten ymmärrystä siitä, että palveluita ja toimintaa järjestetään paljon järjestöjen toimesta. Elikkä sen vuoksi se yhteistyö sinne puolelle on tärkeää pitää mukana. Tiedon määrän vähäisyys ja sen pirstaloituminen vaikuttaa sitten myös laajasti. Tiedolla johtamista vammaisiin liittyvää tämmöstä hyvinvointitietoa esimerkiksi tietoa osallisuudesta on aika vähän siis ihan valtakunnallisesti.

Sitten kaupunkistrategian johdon toimialalla nousi esiin päätösviestintää, päätöksenteossa mukana olemista. Tähän tulisi lisätä saavutettavuutta. Sitten yleisesti tällaisia verkkopalveluita, digitaalisia verkkopalveluita, niin niiden saavutettavuudessa on vielä puutteita. Ja näiden suunnitteluun tulevaisuudessa tulisi kiinnittää huomiota. Suunnitteluun ja testaamiseen olisi otettava erilaisia ihmisiä mukaan laajasti, jotta ne olisivat sitten ei pelkästään teknisesti käytettäviä, mutta myös niin kun kaikille ihmisille helppo ymmärtää. Tietysti työllisyyspalvelut on iso asia mikä mikä vammaisiin liittyvissä teemoissa nousee esiin. Elikkä työkokeilut nousevat esiin, niitä toivotaan enemmän, palkkatuki ja työkokeilupaikkojen tämmöstä enemmän enemmän viestintää niistä asioista. Tähän liittyen on muun muassa viestintää jo lisä-lisätty tai lisäämässä työllisyyspalveluissa. Ja muuta tällaista yhteistyötä, jotta se siirtyminen esimerkiksi vammaisopetuksesta sitten erilaisiin oppilaitoksiin toisaalta oppilaitoksista työelämään olisi helpompaa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on nostettu esiin haasteena pätevän henkilökunnan saaminen kuten tietysti muissakin muissakin kohderyhmissä. Ja sitten erityisesti tuo neuropsykiatristen haasteiden huomioiminen, niin siihen pitäisi lisätä osaamista ja ehkä semmosia toimia.

Kaupunkiympäristön toimialalla esiin nousee vanhojen toimitilojen esteettömyys. Ja sitten katujen ja kulkuväylien talvikunnossapito ja tietysti muun kunnossapito esimerkiksi remonttien aikaan. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla esiin nousi monipuoliset harrastusmahdollisuudet tuodaan esiin tärkeänä esimerkiksi se, että on hyvin mahdollista osallistua niin sanotusti tavallisiin ryhmiin, jos osallistuja saa vaan tukea tai tilat ovat esteettömät ja ohjaajilla osaamista. No sitten näiden tosiaan tämmösen niin kun jokaiselle toimialalle määritelty tähän ohjelmaan tämmönen yksi

kehittämiskohde, mitkä ovat toki tosi niin kun kohtaan kohtuullisen laajojakin. Elikkä kaupunkistrategian johdon toimialalla keskitytään näiden niinku digipalveluiden, digitaalisten verkkopalveluiden saavutettavuuden, selkokielisyyden parantamiseen. Ja myös, että uusien palveluiden suunnittelussa huomioidaan vammaiset henkilöt myös. Kaupunkiympäristön toimialalla nostetaan vanhojen toimitilojen esteettömyyden parantaminen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ja myös kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla nostetaan nämä neuropsykiatrisia haasteita omaavien huomioiminen tämmönen aiheeseen liittyvä osaaminen ja tietoisuuden lisääminen. Tätä ohjelmaa on tarkoitus arvioida ja seurata hyvinvointisuunnitelman arvioinnin yhteydessä. Eli se, et pelkästään ei siis seurata näitä neljää äskeistä kehittämiskohdetta, vaan myös niitä hyvinvointisuunnitelman tavoitteita ja tekoja, joita on on aika paljon, niin tarkoitus on myös näissä ikäryhmäkohtaisissa asiantuntijaryhmissä arvioida sitten, että miten ne toteutuvat vammaisten henkilöiden näkökulmasta. Ja tästä eteenpäin aikataulua vielä tuossa. Kiitos. Tässä oli esitykseni eli nyt voidaan voidaan ottaa kommentteja.

0:28:17.2 puheenjohtaja

Kiitoksia. Tämä oli hyvä hyvä selkeä esitys. Ja meillä on täällä ainakin kolme puheenvuoropyyntöä tällä hetkellä. Täällä on Särkelä, Nykyri ja Norrena, ja lähdemme tässä järjestyksessä, ensimmäisenä Särkelä.

0:28:32.0 valtuutettu Särkelä Jussi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat. Kiitos hyvästä selostuksesta. Minia jäi kyllä nyt pikkusen vaivaamaan toi käsitteiden käyttö. On näet niin, että nyt ku siirryttiin tähän hyvinvointialueelle, niin nämä sotepalvelut siirtyivät sinne. Ja sehän vapautti kaupungin siltä osin myöskin vammaispoliittisesti ettei tarvitse puhua, enää huolehtia eikä edes puhua vammaispalveluista, koska ne hyvinvointialueella. Pitää muistaa, että vamma- vammaisuus voidaan määrä- tai määritelläänkin niin, että se on tiivistetysti niin, että se on yksilön ja yhteiskunnan välinen vuorovaikutushäiriö. Eli silloin mennään toimintakyvyn käsitteen puolelle. Ja silloin silloin tota tämä hyvinvointiuudistus vapautti kaupunkingin, vammaisneuvoston ja kaupungin vammaispolitiikan kiinnittämään huomiota ennen kaikkea niihin häiriöihin, joita yksilöllä ja ja toimintaympäristön välillä ilmenee. En lähe sitä luetteloa tekemään, mutta mutta tuota. Ja sitte se, ettei ole olemassa yhtä, vammainen vammainen käsitteenä on liian laaja, jotta se saadaan niin

kun toimintaohjelmiin ohjelmiin riittävän tarkasti kiteytettyä. Me puhutaan aivan erilaisista vammoista silloin, kun puhutaan neliraajavammaisista ja heikkokuuloisesta henkilöstä tai tai sydän vaikean sydäntaudin vuoksi toimintarajoitteiseksi joutuneen henkilön ja ja toisaalta epileptikon välillä. Et puhutaan niinku eli et jotenkin tämä ei nyt on vielä paljon kehitettävää, hämmästyttävää, että että siellä ei tuota nyt vammaiset ihmiset ole vammaisneuvostossa ollut ollut tarkkoina. Kiitos.

0:30:48.4 puheenjohtaja

Kiitoksia. Tämä oli varmaan tämmönen retorinen kysymys siitä, että käsitteitä jätetään (--) [0:30:52] roolia tulisi pohtia oli ehkä tämä sisältö. Onko Nenosella tähän?

0:31:00.0 koordinaattori Nenonen Riikka

Kiitos puheenjohtaja ja valtuutettu. Hyvä, erittäin hyvä puheenvuoro. Tuolla johdannossa olemme yrittäneet juuri tätä tätä niin kun tuoda esiin, että ehkä näissä kehitysehdotuksissa korostuu tämä tällainen eri, et mennään sillä lailla niin kun konkretian tasolle. Mutta tuo mitä juuri totesitte, niin on kyllä aivan se nykypäivän tapa eli ettei katsota silloin diagnosiperusteisesti tai vammaisuutta, vaan se on nimenomaan kysymys siitä yksilön ja yhteiskunnan ja ympäristön niin kun kyvystä kyvystä niinku huomioida yksilöt ja ihmiset.

0:31:45.3 puheenjohtaja

Seuraava puheenvuoropyyntö. Valtuutettu Nykyri.

0:31:52.5 valtuutettu Nykyri Elina

Joo, kiitos todella paljon että ootte tämmösen ohjelman laatinut. Se on tosi hyvä lähtökohta. Tähän on eka (-) [0:32:02] ja siitä päästään aina eteenpäin. Ja hyvä, et siin on konkreettisia kehittämis ehdotuksia tai semmosia näkökulmia mihin pitää kiinnittää huomiota. Mä oon tosi ilonen, että tää mun alote otti näin paljon tulta allensa ja vammaiset tätä kautta huomioidaan hyvinvointisuunnitelmissa ja -kertomuksissa. Muuten se ois jäänyt tosi ohueksi se vammaisten henkilöiden huomioiminen. Ja kuitenkin vammaisethan on maailman suurin vähemmistö, meitä on Suomessa ainakin 850.000 arvioitu, arvio tietysti vaihtelee siitä, että mitä tilastoja katsotaan. Mutta voidaan sanoa, et ainaki joka kymmenes on jollakin tavalla vammainen. Niin kun Jussi Särkelä valtuutettu just tossa sanoi, niin vammaisuus on hyvin laaja asia, että sen takia vammaisia on myös paljon. Ja sen takia heidän huomioiminen kaupungin palveluissa on tosi tärkeä. Ja kiinnittäisin huomiota tähän tän ohjelman

toteuttamiseen ja seurantaan ja sen jatkokehittämiseen, että vammaiset ihmiset pitää itse ottaa mukaan tähän toteuttamiseen ja seurantaan tosi vahvasti. Ja se ei saa jäädä vaan niin kun kuolleeksi kirjaimeksi vaan pitää käytännössä sitten toteuttaa niitä ideoita mitä siellä on ohjelmassa, et se on tosi tärkeitä (välihuuto) [0:33:33].Kiitoksia.

0:33:37.2 puheenjohtaja

No niin ja mikrofoni kiinni siellä, jos on jollakulla vielä auki. Ja tähän ei liene tarvetta nyt tässä vaiheessa kommentoida. Mennään tuohon seuraavaan puheenvuoropyyntöön elikkä valtuutettu Norrena.

0:33:56.8 valtuutettu Norrena Vaula

Kiitos puheenjohtaja. Ja kiitos hyväntahtoisesta ohjelmasta. Mä kysyisin, että onko tähän tulossa konkreettisia toimenpiteitä, konkreettisia tavoitteita, konkreettista aikataulua? Tullaanko listaamaan puutteita mitä mitä kaupungeissa on, ja laatimaan aikataulua, että missä aikataulussa laitetaan kuntoon? Ja erityisesti kysyn tätä kaupunkiympäristön toimialan kohdalla joka vuosien varrella, niin on yleensä ymmärtänyt tämän vammaisuuden pelkästään liikuntavammaisuutena. Ja erityisesti toivon, että nyt laittaa sitten ne induktiosilmukat sinne ohjelmaan, koska nyt en ole en ole kuuteen vuoteen saanut laillista laillisia kokoustiloja Vantaan kaupungissa esimerkiksi kaupunginhallituksessa toimiessani enkä ole saanut tietoa, kun olen pyytänyt. Kysynyt, että missä tiloissa on induktiosilmukkaa ja missä tiloissa se on toimiva, niin niin ensin minulle ei vastattu ollenkaan ja sitten minulle vastattiin, että menee vuosi tämän tiedon aikaansaamisessa. Ja sitten kun se vuosi meni, niin sanottiin, että tarvitaan konsulttiselvitys ja menee vielä toinen vuosi, että saataisiin tietoon edes se missä näitä on ja missä ei, niin minusta siis tämä täyttää jo syrjinnän tällainen välinpitämättömyys. Ja mä toivon, että tähän ohjelmaan saadaan konkreettiset aikataulut, tavoitteet ja toimenpiteet, mitä tullaan miten sitä miten sitä tullaan toteuttamaan. Niin onko teillä aikomus tämmösiin? Kiitos.

0:35:48.3 puheenjohtaja

Tähän voitais varmaan ottaa välivastausta.

0:36:02.9 koordinaattori Nenonen Riikka

Kiitos. Haluaako Suvi kommentoida tähän aikataulutuksesta? Kuten tosiaan tuossa itse itse sanoin aiemmin, niin noihin on tarkoitus seurata sitä hyvinvointisuunnitelman tavoite ja tekolistaa. Ja esimerkiksi sen kautta sitten sitten katsoa niitä, koska siellä on

paljon sellaisia konkreettisia toimenpiteitä juuri näidenkin asioiden edistämiseen, jotka sitten olisi nimenomaan tarkoitus katsoa katsoa niin kun vammaisten henkilöiden ja toimintarajoitteista henkilöiden näkökulmasta.

0:36:40.6 puheenjohtaja

Eli Suvi Korhonen, ole hyvä.

0:36:42.2 hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Korhonen Suvi

Joo kiitos. Tota niin kiitos kiitos kysymyksestä ja kommenteista. Tota niin, kuten tossa Riikka aiemmin aiemmin esityksessä kertokin, niin tähän on valittu jokaiselle toimialalle semmonen niin kun yksi tavallaan tärkein kehittämiskohde. Ja tämä on nyt oikeestaan tehty ihan tarkoituksella niin, että me ei ei ruvettu laatimaan sellasta niin kun hirvittävää toimenpiteiden listaa, et me haluttiin nyt lähtee liikkeelle siitä, että me saatas niin kun jokin asia ainakin ainakin kuntoon. Ja kuten tässä tota niin valtuutettujen puheenvuoroissa tulikin, niin tämä on nyt se niin kun ensimmäinen ensimmäinen versio. Ja varmasti sitten kun seuraavalla kerralla vammaispoliittista ohjelmaa valmistellaan, niin sitten meillä on jo kokemusta tästä ja voidaan mahdollisesti tehdä myös niin kun laajemmin näitä toimenpiteitä. Mutta aikataulusta sen verran, että tosiaan tätä arvioidaan sen hyvinvointisuunnitelman aikataulun kanssa, eli ensimmäinen väliarviointi ois nyt sitten kuluvan vuoden syksynä, ja sen jälkeen sitte tulis lisää lisäarviointeja. Mutta tämä ois nyt niin kun nyt niinku vastauksena tähän.

0:37:51.6 puheenjohtaja

Ja seuraavana valtuutettu Ahokas.

[tauko 12 s]

0:38:05.9 valtuutettu Ahokas Siri

Kiitoksia puheenjohtaja. Ja anteeksi pieni viive tässä, että sain kamerat käyntiin. Tota tää kysymys oikeestaan nyt heräs mulle tästä valtuutettu Särkelän alottamasta keskustelusta. Ja tää tämä kysymys on pyöriny mun omassa mielessä tosi pitkään. Ja tää liittyy juuri tähän toimintaympäristön ja yksilön väliseen suhteeseen. Ja tää oli must jotenki itselleni kauheen avaava huomio. Ja tää liittyy siis termiin esteettömyys. Et mä oon itse pohtinut tätä asiaa aika paljon ja oon miettiny tämmösiä asioita, että missä kuka esimerkiksi päättää siitä, et miten me määritellään esteettömyyden käsite. Me puhutaan paljon esteettömyydestä. Tässä puheenvuoroissakin oli esteettömyys, mut me ei koskaan missään ympäristössä mä en ole huomannut, et puhuttas esimerkiksi

sisäilmaesteettömyydestä, joka esimerkiksi minun elämäni ja maailmaani vaikuttaa voimakkaasti. Ja oon esimerkiksi osallistunu valtuuston kokouksiin etänä toisin kuin muut, niin tästä ei tää ei niin kun näy missään. Ja tää tota on semmonen teema mikä niinku liittyy myös esimerkiksi asunnottomuuteen. Meil on asunnottomia, jotka ovat estyneitä asumaan oikeastaan missään, niin tää on must tärkeä kysymys, että koskettaa koskettaa monia ihmisiä, jotka eivät ole vain näkyvillä, niin tota mä mietin, että voitaisko tässä vammaispoliittisessa ohjelmassa myös ryhtyä jossain kohtaa pohtimaan tätä este- esteettömyyden käsitteen laajentamista. Kiitos.

0:40:04.3 puheenjohtaja

Kiitoksia. Ja tähän vielä Nenoselta vastaus.

0:40:10.5 koordinaattori Nenonen Riikka

Kiitos paljon kommentista, hyvästä kommentista. Ei ole tuo näkökulma noussu tosiaan kyllä aikasemmin keskusteluun tässä ohjelman valmistelussa, että kiitos. Täytyy viedä viestiä eteenpäin esimerkiksi vammaisneuvostolle.

0:40:32.4 puheenjohtaja

Kiitoksia. Ja tämä on teema, joka meitä varmasti kaikkia kiinnostaa ja varsin kun ihmiset vielä ikääntyä, niin tulee näitä toimintakykyesteitä ja ja vammaisuutta sitä kautta myös monella tapaa lisää varmasti yhteiskuntaamme myöskin liikunnan ynnä muitten rajoitteiden kautta. Teema teen varmasti on hyvä nostaa keskusteluun ja vähän laajemmin myös valtuutettujen kanssa jossain muissa muissa yhteyksissä. Tässä tuli vahvasti esille nää vammaiset itse mukaan. Siellä oli aikasemmin tämmönen, kuin Me itse -liike tossa takavuosina, ja se on varmasti se hyvä hyvä teema, joka tässä on syytä täs valmistelussa olla mukana. Ja sitten nämä tota tilojen kuuloinduktiosilmukat, kun sitten nämä muut esteettömyysasiat, niin toisena teemana nousi vahvasti ehkä evääksi tähän jatkovalmisteluun valtuuston puolelta. Kiitoksia tästä keskustelusta alustajille.

0:41:28.6 puheenjohtaja

Ja mennään seuraavaan osioon, jossa teemana NEET-nuoret. Ja meillä nuorisopalveluiden johtaja Hannu Rusama ja toisena Jussi Pyykkönen. Ja tähän myöskin se 25 minuuttia aikaa. Ja onko teillä nyt niin, et Rusama alottaa ja Pyykkönen sit sen jälkeen jatkaa? Ole hyvä Rusama.

0:41:52.4 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Kiitos puheenjohtaja. Puheenjohtaja, arvoisa kaupunginvaltuusto. Tota meille annettiin viime vuonna tehtäväksi selvittää mikä on NEET-nuorten tilanne Vantaalla. Siit on paljon vuosien aikana keskusteltu, ja se on ollut huolenaiheena. Mut semmost tarkkaa tietoa, että mistä siinä oikeasti puhutaan ja minkä kokosesta ilmiöstä, niin ei ehkä oo ollu. Ja ja työ on lähteny viime vuonna käyntiin sillä tavalla, että että saatiin saatiin meille avuksi Jussi Pyykkönen, joka on ehkä Suomessa eniten asiaan perehtynyt perehtynyt viime vuosina. Ja Jussi on tehnyt viime vuonna meille selvityksen tästä nyt niinku rekisteriaineiston pohjalta, minkä kuulette ihan kohta. Ja sitten lopuks mä kerron sitten, et miten tää työ jatkuu. Mutta jos nyt mennään Jussin esitykseen, niin jatkan sitten vielä jatkotoimenpiteistä. Kiitos.

0:42:44.6 puheenjohtaja

Teemme näin. Ja olepa hyvä Jussi Pyykkönen.

0:42:48.2 Pyykkönen Jussi

Kiitos paljon. Tosiaan laitetaan toi esitys tosta näkyviin, näin. Joo arvoisat kuulijat, tosiaan kuten Hannu tossa kuvasi, niin niin tosiaan tarkoitus lyhyesti kuvata selvityksen keskeiset huomiot. Ja tosiaan oon oon Pyykkösen Jussi ja oon oon noin kymmenisen vuotta tän asian kanssa paininut eri puolilla. Valtio- valtiolle tehty selvityksiä, usealle kaupungille ja kunnalle. Mistä on kysymys, kun puhutaan NEET-nuorista? NEET-nuorten määritelmä vähän vaihtelee riippuen, riippuen valtiosta valtiosta ja ja näkökulmista, jota jota sen osalta otetaan. Mut et se mitä me tässä selvityksessä ollaan NEET-nuoriksi määritetty, niin on on tällä dialla tyhjentävästi kuvattu, eli käytännössä kysymys on työn ja koulutuksen ulkopuolella olevista nuorista. Ja tässä meidän analyysissä NEET-nuoria ovat se osa nuorista, jotka ei oo työllisiä, opiskelijoita, varusmiehiä, eläkeläisiä, kotiäitejä tai isiä tai sitten omaisuustuloilla eläviä. Ja tällä nimenomaisesti pyritään kuvaamaan sitä työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien määrää. Ja sitä määrää on sitte arvioitu ikäryhmään 18–29-vuotiaat eli täysikäiset alle 30-vuotiaat. Heitähän on Vantaalla 38.000. Ja tässä tiivistettynä se perustilanne, mikä meillä on. Eli NEET-nuoria on 6.000 henkeä Vantaalla, ja tämä on 15,6 % sitten tästä ikäryhmästä. Meillä on työllisiä 63,5 pinnaa ja sitten opiskelijoita tommonen vajaa 18 %. Ja sitten, kun katsotaan tätä tilannetta vähän tarkemmin, niin tosiaan rekisteriaineiston pohjalta pystytään vähän analysoimaan sitä, että minkä tyyppisistä tyyppisistä tilanteista tää NEET-nuorten

kokonaisuus muodostuu. Ja meil on täs jaotteluna ollu kolme tämmöstä isompaa kategoriaa. On työttömät, joita on 57 %, sitten on tämmöset työmarkkinoiden rajapinnalla olevat henkilöt, jotka ovat palvelussa tai tai sitten tekevät keikkatöitä. Ja sitten on vielä tää porukka, joka on kaikista eniten syrjässä. Ja tätä kun vielä tarkemmin katsotaan, niin niin tässä tässä vähän kuvaa. Ja ehkä tästä todettakoon se, että että tästä näkyy, kuinka moninaisesta ryhmästä tää NEET-nuorten kokonaisuus muodostuu. Eli meillä on henkilöitä, jotka jotka ovat ovat jo täysikäisiä, mutta esimerkiksi asuvat sitten vanhempien luona eikä meillä niinku rekistereistä oo sitten tietoa tietoa työssäkäynnistä tai opiskelusta. Sitten siellä on muutamia asunnottomia, sitte siel on tosiaan tämmösiä henkilöitä, joilla on jotain yksittäisiä keikkatöitä vuoden aikana, mutta mitään pysyvää työllistymistä ei ole. Ehkä keskeinen havainto on se, että on hyvä ymmärtää, että tää ryhmä laajempi kun pelkästään työttömien työnhakijoiden kokonaisuus. No sitten, jos katotaan tätä alueellisesti, niin niin ollaan tässä nyt, ehkä uskallan sanoa, että tarkemmalla tasolla kuin missään muualla Suomessa, niin pystytty tätä analysoimaan. Ja ja tästä nähdään nyt sitte NEET-nuorten määrä Vantaan postinnumeroalueilla, ja tässä on siis kyse absoluuttisesta määrästä. Ja nuo punaisella olevat alueet ovat ne missä missä NEET-nuoria eniten on, eli Tikkurila ja Kivistö ja Myyrmäki nousevat tässä tarkastelussa. Esim. siellä on noin 500 NEET-nuorta per postinnumeroalue. Ja tässä vielä vielä tarkemmin näitä absoluuttisia määriä. Eli nämä postinnumeroalueet korostuu ja sit suuralueittain on myös tossa kuvattu NEET-nuorten määrää. Sit on kuitenkin tärkeätä huomioda se, että et et et tuo äskeinen tulos tietenki johtuu osaltaan siitä, että näillä alueilla asuu eniten nuoria. Joten on syytä tarkastella sitten NEET-nuorten osuutta tän kyseisen postinnumeroalueen väestöstä nimenomaan tämän ikäryhmän väestöstä, eli eli kuinka suuri osa näistä täysikäisistä alle 30-vuotiaista on sitte NEET-nuoria. Me nähään sitte, että meillä on, meillä on muutamia alueita, joissa tää osuus on osuus on sitten noin 20 % eli joka viides nuori kuuluu tähän ryhmään. Sit meillä on alueita, joissa joissa tää osuus on puolet pienempi. Ja tässä tietenkin korostuu korostuu se, että et meillä on niinku selkeesti alueellisia eroja eroja myös myös Vantaalla. Väilyhteen veto. Alueella, jossa näitä NEET-nuoria on absoluuttisesti paljon, niin niin on perusteltua lisätä nuorten aktiivisuutta ja osallisuutta lisääviä toimintoja. Eli tietenkin se alue missä on paljon nuoria sinne tarvitaan tarvitaan nuoria aktivoivia toimenpiteitä. Mut sitten on ehkä vähän erityyppinen kysymys sit ne ne alueet, jossa NEET-nuoria on suhteellisesti paljon. Eli täällä sitten ehkä aluekehityksessä segregaatiokysymykset nostaa päätään.

Eli esimerkiksi nyt sit Hakunila, Länsimäki, Koivukylä alueet. No sitten me tarkasteltiin muutamia taustatekijöitä tän aluenäkökulman lisäksi. Ja tässä nähdään, että ulkomaalaistaustaisia on yhteensä tommonen 1.900 tästä 6.000:sta, ja se on tietenkin suhteellisesti korkeampi osuus, kun mikä suomalaistaustaisilla on, mutta suomalaistaustaisten osuus kaikista NEET-nuorista on kuitenkin 66 % eli kaksi kolmesta NEET-nuoresta on suomalaistaustaisia, ja joka kolmas sitten ulkomaalaistaustainen. Sitten ehkä semmonen keskeinen huomio on se, että Vantaalla vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien määrä on oikeastaan koko 2000-luvun kasvanut muutamia vuosia lukuun ottamatta. Olennaista tässä on se, että et tietenkin tämä on seurannut seurannu sitä väestönkasvua ylipäättään Vantaalla, mut niinku näette tosta, et toi osuuskin on pysynyt pysynyt (-) [0:50:39] korkeena koko 2000-luvun. Ja se miksi tämä on niinku keskeinen kysymys on se, että kun me katotaan sitten niiden tutkinnottomien työllistymistodennäköisyyttä, niin niin nähdään, että että tota toi työllisyysaste on alle 40, alle 30-kymppisillä tutkinnottomilla, eikä se siitä myöhemmin ikävuosina ihan hirveesti nouse. Ja uskallan ennustaa, että toi käppyrä tulee näyttämään vielä 10 vuoden päästä huomattavasti huonommalta. No sitte me tarkasteltiin vielä alimpaan tuloluokkaan kuuluvien talouksien jakautumista alueellisesti. Ja näette, että tässä tietyt alueet korostuvat. Ja sitten, kun katsotaan alle kolmevuotiaiden lasten kotivanhempien osuutta alueen asukkaista, niin huomataan että ei täysin yksi yhteen ton edellisen kuvan kanssa. Mutta hyvin paljon samankaltaisuutta täältä löytyy eli esimerkiksi Hakunilassa meillä on poikkeuksellisen suuri osuus NEET-nuoria poikkeuksellisen paljon alle kolmevuotiaiden lasten kotivanhempia, ja poikkeuksellisen paljon alimpaan tuloluokkaan kuuluvia talouksia. Yhteenveto. Elueella alueella tosiaan, jossa on NEET-nuoria absoluuttisesti paljon, niin kuten sanoin, aktiivisuuden lisääminen on se keskeinen lähtökohta alueella, jossa on suhteellisesti paljon painopiste aluekehitykseen ja segregatioon. Ja näissä varmaan kaikissa sitte korostuu tää tutkinnottomuus, ulkomaalaistaustaset ja perheet, et ne on niinku tän tilastotarkastelun näkökulmasta selkeät painopisteet. Ja kolmas pointti. Kyllä me ollaan siinä tilanteessa, että tarvitaan lisää siltoja koulutuksen, työllisyyspalveluiden ja nuoriso- ja yhteisöpalveluiden välille. Sekä sit pitäis arvioida sitä, että mimmosia aukkoja meillä eri palveluiden välissä on ja sitten vielä tämän lisäksi arvioida, et mitkä on ne palvelut, joiden vaikuttavuuspotentiaali on suurin. Ja se miksi tämä vaikuttavuuspotentiaalin arvioiminen on keskeistä, niin siitä vielä ihan lyhyesti tähän loppuun. Tässä vielä vertailua Vantaan tilanteesta Helsinkiin ja

Espooseen. Ja niinku nähdään, niin Helsingissä ja Espoossa on täsmälleen sama osuus NEET-nuoria. Ja jos Vantaalla tämä osuus ois ois Helsingin ja Espoon tasolla, niin NEET-nuoria olis 1.226 henkeä vähemmän. Ja jos niit NEET-nuoria ois 1.226 vähemmän, niin tämmösen skenaariolaskelman perusteella perustuen Vantaan maksamiin työttömyysturvamenojen kuntaosuuksiin sekä toimeentulotuen laskennallisiin kustannuksiin liittyen valtionosuuksiin, niin voidaan arvioida, et semmonen puoli miljoonaa euroa joka kuukausi olis säästöpotentiaalia, mikäli tähän asiaan pystyttäs puuttumaan ja tiputtamaan se NEET-nuorten määrä sinne Espoon ja Helsingin tasolle. Mut kuten sanottua, nin tää on helpommin sanottu kuin tehty, mutta mutta et se seuraava looginen askel on sitten arvioida, että miten ne palvelut osuu osuu nimenomaan tähän kysymykseen, mitkä kaikki palvelut ovat ovat vaikuttavimpia. Ja sit sen jälkeen tietenkin johtopäätös on siinä, että miten näitä vaikuttavimpia palveluita pystyttäs lisäämään. Tämä minun osaltani. Kiitoksia paljon.

0:54:30.4 puheenjohtaja

Kiitoksia erinomaista selvityksestä. Ja tämän jälkeen vielä ilmeisesti Rusama sanoo vielä loppusanat tähän alustukseen.

0:54:38.4 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Joo, kiitos puheenjohtaja. Tota tosiaan tää oli niinku viime vuonna tehty tämmöinen selvitys siitä, et mikä meidän tilanne on, mutta se palanen mikä tästä puuttuu vielä on on se, mihin Jussikin tossa vähän viittasi, että miten meidän palvelut ikään kuin on suhteessa määritetty tämän kysymyksen ja tämän ongelman kanssa. Ja ja nyt me valmistellaan tällä hetkellä hankintaa hankintaa tota yhdessä työllisyyspalveluiden ja toisen asteen kanssa, missä on nimenomaan tarkoitus tutkia tämä tätä kysymystä ja tätä ongelmaa suhteessa meidän palveluihin, jotta me nähtäis, että minkä minkälaisten palveluiden lisäämisellä me oikeasti päästään siihen ratkasuun, että me saatas pikkuhiljaa Vantaalla tätä tilannetta paranemaan. Tää ei välttämättä ole sellainen tilanne, joka pala- paranee vaan lisäämällä jotain palveluita tai niitä palveluita mitä me nyt jo tehdään, vaan voi olla, et täytyy hieman ajatella myös boksien ulkopuolelta, niin sen takia on tarkoitus tehdä vähän vähän laajempi nyttien selvitys ja tämmöinen kehittämistyö tän tän ilmiön piirejä piirissä. Mutta kiitos puheenjohtaja. Vastaamme mielellään kysymyksiin.

0:55:48.8 puheenjohtaja

Kiitoksia. Ja ennen ku annan puheenvuoron ensimmäisenä lautakunnan tuleva varapuheenjohtaja, jonka kasvun ja oppimisen puolelta, niin totean tässä, että tällaisella erityisopettajataustalla ja työllisyyspalvelujen kanssa myöskin niin sanotusti jollain tavalla viime vuosina työskennelleenä, niin et nimenomaan tämä yhteinen (-) [0:56:07] on se on se avainkysymys ja yksilölliset palvelut, niin niissä me jos onnistutaan, niin varmasti onnistutaan saamaan paljon paljon hyvää aikaa. Mutta seuraavana otamme siis puhujalistan, ja täällä oli ensimmäisenä valtuutettu Sainio.

0:56:24.2 valtuutettu Sainio Jari

Kiitos arvoisa puheenjohtaja. Kiitos avustajille tästä hyvästä esityksestä. Se tuota mä toivoisin tähän toimenpideohjelmaa. Tuossa Anu Rusanen sanoi, että on tarkoitus tehdä hankinta mitä palveluita kenties tarvittaisiin, niin mä näkisin, että ennen kun sitä hankintaa tehdään, niin niin lautakuntaan ja tiedoksi valtuustoon nyt tämän kevään aikana, niin pitäis tuoda selkeä toimenpideohjelma niistä toimista, joita nyt tässä on tarpeen tehdä. Muistetaan, että talousarviossa myönnettiin 200.000 euroa nuorisopalveluille ja tähän nuorisotyöhön erikseen. Ja toivoisin, että se määräraha osittain ainakin näkyisi sitten siellä mitä tämän toimenpideohjelman osalta on tarkoitus tehdä. Mutta toimenpideohjelmaa toivoisin, et semmoinen valmisteltas. Kiitos puheenjohtaja.

0:57:16.5 puheenjohtaja

Onko Rusamalla tähän saman tien vastausta?

0:57:21.6 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Tota me ollaan lähetty ehkä tarkastelee tätä toisesta suunnasta. Toki tohon 200.000 euron käyttöön, niin sillä on tarkoitus nimenomaan Hakunilan alueella lähteä kehittämään palveluita niin, että siellä pystyttäis myös tähän tähän tota kysymykseen vastaamaan. Mut mitä tulee niinku kaupunkitasoiseen toimenpideohjelmaan, niin se vaatii mun mielestä vielä vähän enemmän tarkastelua nimenomaan meidän palveluiden suhteesta tähän kysymykseen. Jos nyt aattelee vaikka tota Kivistön kysymystä, joka punasena oli, niin tähän kyseiseen ongelmaan Kivistössä meillä ei ole kohdennettuja palveluita, ei meillä, ei työllisyyspalveluilla. Jolloin jolloin niinku tää tarttee vähän tämmöst laajempaa tarkastelua nimenomaan tämän ongelman suhteesta meidän nykyiseen palveluiden järjestämisen tapaan, ja ja sitä kautta toki

sitten kohti toimenpideohjelmää. Se on ehkä meidän niinku tällä hetkellä se ajatus tästä etenemisjärjestyksestä.

0:58:26.3 puheenjohtaja

Lautakunta voi varmaan asiaa asiaan myöskin perehtyä.

Mennään puhujalistassa, valtuutettu Tawasoli.

0:58:37.2 valtuutettu Tawasoli Eva

Kiitos puheenjohtaja. Kiitos asiantuntijoille hyvästä selostuksesta. Tosiaan mä mietin sitä, että kun me nyt saatiin todella paljon hyviä tapoja ja informaatiota NEET-nuorista. Mut mä mietin, että yhdessä diassa näytettiin, että ylivoimaisin osuus NEET-nuorista ovat sellaiset nuoret, jotka asuvat kotona vanhempien kanssa ja jotka ovat työttömänä ilman koulupaikkaa alle vuoden verran, niin kiinnostaa tietää, että oletteko analysoineet, että ovatko nämä nuoret tosiasiallisesti palveluiden tarpeessa vai voiko kyse olla myös siitä, että jotkut nuoret ovat vaan niin kun välivuotta pitämässä ja ovat valmistautumassa vaikkapa akateemiseen koulutukseen. Eihän iin kun kategorisesti kaikki nuoret välttämättä edes tuossa elämäntilanteessa tarvitse palveluita. Mut muuten mä oon asiantuntijoiden kanssa samoilla linjoilla, että kyllä niin kun analysointia pitää jatkaa ja erilaisia kohdennettuja palveluita pitää kehittää. Ja hyvä, että alueellisia eroja olette huomioineet. Kiitos.

0:59:50.7 puheenjohtaja

Tässä tuli hyvä täsmällinen kysymys. Kumpiko vastaa tähän?

0:59:56.3 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Jos Jussi vois vastata tähän.

1:00:00.8 Pyykkönen Jussi

Kiitoksia. Tosiaan ehkä tarkennan vielä sen verran, et se kotona vanhempien luona asuvien täysi-ikäisten alle 30-vuotiaiden määrä ei ollu mitenkään erityisen suuri suuri tossa, et se oli nostin sen esimerkkinä, mut se oli ikään kuin yksi monista statuksista, jotka ton NEET-nuorten kokonaisuuden alle piirtyy. Mutta ymmärsin kysymyksen sillä tavalla, että on tärkeätä nimenomaan erottaa he, jotka ovat ikään kuin pyrkimässä aktiivisesti työmarkkinoille tai koulutukseen. Ja sit he, jotka ovat ikään kun myös myös niinku pyrkimykseltään vähän niinku lamautuneet tai jääneet syrjään tai sivuraiteille. Niin nimenomaan tämäntyyppistä analyysiä niin niin suosittelen vahvasti, et kannattaa

tehdä, kun tarkastellaan nimenomaan sitä nykyistenkin palveluiden vaikuttavuutta. Koska siellä arjen käytännön asiantuntijoilla ne, jotka toteuttaa sitä palvelua, niin heillä on varmasti näkemystä siitä, että kuinka paljon tän kokonaisuuden sisällä on nuoria, jotka ovat tosiaan pitämässä välivuotta ja mahdollisesti jo todennäköisesti palaavat sitten työmarkkinoille ja kuinka paljon siellä on sellasia joilla tämmöistä pyrkimystä ei ehkä ole.

1:01:17.3 puheenjohtaja

Kiitoksia. Jatkoanalyysiä tulee tästä. Tässä vaiheessa huomauttaisin valtuutettu Kauppinen, suljetko kameran sieltä. On varmaan vahingossa päälle jäänyt. Ja otamme puhujalistasta, valtuutettu Jääskeläinen, Jouko Jääskeläinen. Anteeksi, Nykyri olikin joo siellä välissä. Eli valtuutettu Nykyri.

1:01:45.7 valtuutettu Nykyri Elina

Joo kiitos puheenjohtaja. Ja kiitos hyvästä selvityksestä. Ja hienoa, että selvitystyötä jatketaan. Ja tota oon samaa mieltä, et yksilölliset palvelut ja yksilöllinen huomioiminen on se keskeinen asia. Kysysin, että kuinka paljon tässä NEET-nuorten kysymyksessä on kyse siitä, että ei oo saanu tai löytäny sitä jatkokoulutuspaikkaa, joka meillä on tämä oppivelvollisuus, että pitäis saada se opiskelupaikka, niin silti. Onko niitä paljon niitä nuoria, jotka ei vaan löydä sitä täällä vammaispoliittisen ohjelman puolella oli tää kysymys, että erityistä tukea tarvitsevat nuoret ei välttämättä löydä sitä opis- jatko-opiskelupaikkaa. Varsinkin nää vammaisopetuksessa olevat. Sitten toinen kysymys on, että kuinka moni näistä NEET-nuorista on toimintakykyrajoitteinen tai vammanen, ja miten paljon sairaudet ja vammat vaikuttaa tässä asiassa. Sit mä kysyisin vielä toimeentulotuesta, että miten kaupunki joutuu, kuinka ison osan kaupunki joutuu toimeentulotukikuluista maksamaan, kun tossa mainittiin työmarkkinatuen lisäksi toimeentulotuen kustannukset. Kiitos.

1:03:04.1 puheenjohtaja

No niin ja löytyykö näihin vastauksia.

1:03:06.9 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Joo Jussi vastaa näihin.

1:03:11.1 puheenjohtaja

Eli kuinka paljon on jäänyt ensimmäisenä ilman opiskelupaikkaa.

1:03:14.8 Pyykkönen Jussi

Yleinen ymmärrys NEET-nuorista ei siis koskien vaan tätä Vantaan tilannetta, niin on se, että lähes kaikki ovat aloittaneet sen perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittamisen, mutta sitten keskeyttäneet, eli ei tämä keskeyttäminen on se, kun se keskeinen kysymys. Mutta et sitten ehkä jatko- jatkotutkintoihin menee se, että tai tutkimiseen menee se, että et kuinka hyvin sitten niitä seuraavia opiskelupaikkoja sit tän ensimmäisen keskeyttämisen jälkeen pystytään tarjoamaan, ja ja onko siellä nimenomaan tämän tyyppisiä pullonkauloja. Ja sitte tota tähän jälkimmäiseen kysymykseen oli se toimeentulotuen osalta. Ja siinähan tosiaan meillä toi laskelma perustuu siihen, että et tosiaan on ne työmarkkinatuen kuntaosuudet, joissa on tietyt rahoitus- rahoitusvastuut ja sitten on toimeentulotuen osalta myös myös rahoitusvastuu, joka sit siel valtionosuuksissa näkyy. Ja kolmantena kysymyksenä oli tämä vammaisuus ja terveystiedot. Niin siihen todettakoon, että että nää rekisteritiedot mitä meillä on mahdollista tässä käyttää, niin niin ne tarjoavat paljon informaatiota, mutta terveystietoja tietyistä tietosuojakysymyksestä me ei sitten tarjoa tarjoa lainkaan. Eli sitä ei oo tässä analyysissa pystytty näin ollen huomioimaan.

1:04:49.5 puheenjohtaja

Hyvä. Sit menemme eteenpäin, eli valtuutettu Jääskeläinen.

1:04:55.4 valtuutettu Jääskeläinen Jouko

Kiitoksia. (--) [1:04:57] alustuksesta. Tää toimenpideohjelma on varmaan kovin tarpeellinen. Ymmärsin, et silloin ei ihan heti rynnätä siihen vaan mennään niin kun analyysin kautta. Kauanko kestää, että olemme toimenpitees (--). Ja sitten toinen kysymys. Tähän syöttää tietysti tää järjestelmä itse itseään, se valitettavasti Vantaa on on nyt siinä vähän niin kun kärjessä, että missä vaiheessa päästään sitten näitä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä siihen siihen aluksi kehikkoon laittamaan.

1:05:27.2 puheenjohtaja

Eli siis käytännössä ilmeisesti näitä vaikuttamistoimia jatkotoimia.

1:05:31.7 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Joo. Meidän suunnitelma tällä hetkellä on se, että tämä kyseinen hankinta mihin viittasi mistä tehdään jatkoanalyysi, niin se julkaistaan luultavasti ens viikolla tai sitä seuraavalla. Ja ja siinä on tarkoitus tehdä aika semmonen kohdennettu hankinta eli pyydetään vain tietyiltä toimijoilta tarjou- tarjoukset, jolloin päästään päästään tota

varmaan aika nopeesti liikkeelle. Tavoite on, että analyysi on kesän loppuun mennessä valmis, ja sitten toimenpideohjelmaa työstetään sen perusteella ensi syksynä. Eli tämän vuoden aikana tää koko rumba on tarkoitus kyllä pyörittää läpi, mutta nimenomaan tässä järjestyksessä, että ensiksi mietitään meidän nykyisten palveluiden suhdetta tähän kysymykseen, ja sen jälkeen mennään siihen jatkotoimenpiteisiin. Ennaltaehkäisy pitäis varmaan sekä tässä että muutamassa muussakin minun pöydällä tässä viime aikoina olleessa kysymyksessä, niin aika paljon tulee näkyväksi toi meidän alueellinen alueellinen niinku eroavaisuus tämänkin kysymyksen kysymyksen äärellä. Ja mä luulen, et se ennaltaehkäisyn miettiminen löytyy nimenomaan siitä, että ruvetaan tutkimaan vielä enemmän näitä asuinalueita ja mitä me tehdään siellä. Se miten se asuinalue voi, niin se yleensä resonoi kaikkiin tämän tyyppisiin kysymyksiin niihin Neet-nuoriin kuin muuhun syrjäytymiseen liittyvään kysymykseen. Jolloin se niinku asuinalueta- soinen toimenpide on varmaan se mitä me nyt ollaan tarkoituksella nimenomaan Hakunilassa pilo- pilotoidaan, mut muutenkin se missä me päästään niin kun vaikuttaviin ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin tulevaisuudessa.

1:07:12.0 puheenjohtaja

Hyvä meillä on vielä kaksi puheenvuoropyyntöä, ja ne lienevät nyt viimeiset tältä erää. Me sit siirrymme tohon perusopetuksen ajankohtaiskatsaukseen. Otetaan vielä Tikkanen ja sen jälkeen Eerola ja Tikkanen ensin.

1:07:28.0 valtuutettu Tikkanen Eeva

Kiitos puheenjohtaja. Ja kiitos tosi tärkeästä esittelystä. Me kaikki varmaan tiedetäänkin, että ois hyvä lisätä aktiivisuutta ja osallisuutta lisääviä toimia nuorille. Ja että aluekehitys ja segregaa- tion vähentäminen on tärkeä asia. 6.000 nuorta tähän joukkoon, se on valtava määrä, tosi huono huolestuttavia lukuja. Kaksi kysymystä. Ensimmäinen se, että miten mitkä tekijät tunnistetaan, et tähän on niin kun tultu tähän tilanteeseen. Ja sitten toisena näkökulmana tai toisena kysymyksenä, et mitkä on ehkä semmosta niinku tuntumaa jo tässä vaiheessa, että mitkä on niitä tarpeellisia uusia toimenpiteitä. Kuitenki työskentelette päivittäin tämän teeman äärellä, tämä ei ole mikään uusi ja yllättävä asia. Ja semmosena toiveena ja toimenpideohjelmassa huomioitaisiin kasvatuksen ja oppimisen toimiala myös vahvasti elinvoimapalvelut. Ja sitten ei unohdettaisi meidän perusyksikköä, yhteiskunnan perusyksikköä eli perhettä. Kiitoksia.

1:08:34.0 puheenjohtaja

Ja totean tässä vaiheessa, että puheenjohtajan chatti ei ollut päivittynyt. Täällä näkyy vielä aika monta puheenvuoropyyntöä. Eli katsotaan nyt nämä tässä. Mut toivotaan, et jokainen kysyis hyvin tiiviisti tässä, että saadaan sit sillai tehtyä aikataulua kiinni, eli eli otetaan tähän vastaus ja sen jälkeen sit mennään tähän puhujalistaan, jossa oli seuraavana Eerola.

1:08:55.4 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Miten on tultu tähän? Tota se on varmasti hyvä kysymys. Ja itse, kun 25 vuotta on tehnyt tässä syr- nuorten syrjäytymisen kanssa töitä, niin mun mielestä se, siis yksittäisii nuoria, jotka syrjäytyy syystä tai toisesta, niin käy aina, ja sille ei vaan voi mitään. Mutta tota sit kun sillä kysymykset lähtee syvenemään, niin tuntuu kyllä kohdistumaan tällaisen niinku asuinaluetyyppisten segregatiokysymysten syventymiseen. Että ei lähdetä tarpeeksi etupainotteispainotteisesti panostamaan niille asuinalueelle missä se syrjäytymiskehitys lähtee tota liikkeelle. Ja sitten kaikis tällasis töissä se korjaava työ on yleensä todella resurssi-intensiivistä ja vaativaa. Ja vaikuttavuudeltaan ei välttämättä aina parasta mahdollista, joten sit tullaan koko ajan vähän takajuoksulla ja yritetään ikään kuin kahlata sellaista ongelmaa kasaan, joka koko ajan vaan kasvaa ja kasvaa ja kasvaa. Samahan näkyy Vantaalla esimerkiksi lastensuojelutilastoiden kehittämisessä, jos sitä katsoo katsoo 20 vuotta taaksepäin, et et se on pikkuhiljaa vaan niinku hilautunut eteenpäin ja ylöspäin, niin mun mielestä sen tyyppisestä kehityskulusta tässä tässä on kysymys. Ongelman ratkaisuun ilman muuta tarvitaan perusopetus, elin- elinvoimapaalvelut, tää ei oo niinku kysymys, jota voidaan niinku kauheen pitkälle ratkasta pelkästään tekemällä nuorten kanssa töitä vaan meidän pitää myös etupainotteisesti oppia toimimaan vanhempien kanssa, jotta perheet pystyvät tukemaan tukemaan tota lapsiaan niin, että et ongelmia ei koskaan synnykkään, jos me halutaan niinku isossa kuvassa tätä ongelmaa olla ratkaisemassa. Tulikohan siinä lyhyesti vastattua suunnilleen kysymykseen?

1:10:49.4 puheenjohtaja

Ja seuraavana valtuutettu Eerola.

1:10:56.8 valtuutettu Eerola Antero

Arvoisa puheenjohtaja. Mä oikeastaan kaksi kysymystä, jotka hiukan tuosta samasta teemasta mistä valtuutettu Tikkanen kysyy, eli että mitkä on ne yhteiskunnalliset

tämmöset sosiaaliset syyt minkä takia nuoresta nuori päätyy tällaiseen tilanteeseen, että hänestä tulee tällainen niin sanottu NEET- nuori. Kukaan varmaan tuskin tuota maanantaiaamuna päättää, että päätänpä tässä nyt tulevaisuu- tulevaisuuteni järjestää niin, että en osallistu mihinkään koulutukseen tai työhön tai muuta. Että tilanteisiin ilmeisesti ajaudutaan. Mut mitkä on ne tekijät siellä taustalla, erityisesti Vantaalla? Toinen kysymys liittyy sitten siihen, että mitä näistä meidän NEET-nuorista sitten tulee. Eli jos mitkään toimenpiteet, oli ne kuinka hyviä tahansa, eivät tavoita heitä, niin minkälainen aikuisuus heillä on sitten sitten odotettavissa, että onko se tämmöstä yhtä pitkäaikaistyöttömyyden kurimusta sitten tai tai muuta. Tossa on joku kuvio oli tästä työllistymismahdollisuuksista ja muuta. Mut minkälainen tulevaisuus heitä sitten sitten odottaa, jos toimenpiteetkään eivät pure?

1:12:10.1 puheenjohtaja

Näihin napakat kysymys vastaukset näihin kysymyksiin.

1:12:15.1 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Mitkä ovat sosiaaliset syyt? Varmasti niinku yksilötasolla sosiaalisii syitä on todella paljon ja ne on aina vähän erilaisia. Oma kokemus on kuitenkin se, että et se niinku ne yksittäiset sosiaaliset syyt ei oo niinkään merkittäviä, et ihminen pikkuhiljaa jää asiasta tai elämästä ja yhteiskunnasta sivuun ja syrjäytyy mahdollisesti kotiin, vaan vaan niiden kasautuminen on yleensä se syy. Eli tulee niinku pettymyksiä pettymysten perään, koulu epäonnistuu, sen jälkeen jollain pojilla voi armeija epäonnistua. Sit se toinen aste ei lähde käyntiin, niin tämän tyyppiset niinku syiden kasautumat. Sit voi toki olla, että on kiusaamista tai jotain muuta tällast siihen vielä päälle. Mut yleensä se kasautuminen aiheuttaa sitten pikkuhiljaa sellaisen kehityskulun tota missä missä ihminen ei sit enää jaksa jaksa hakeutuu taas uudelleen jonkun uuden palvelun piiriin tai uuden avun tai uuden koulutuksen pariin. Mutta tää mitä heistä tulee, niin siitä varmasti Jussi Jussi asiaa pitkään tutkineena, niin voi vastata. Ja varmaan, jos haluaa täydentää tuohon ensimmäiseen kohtaan vielä vähän, niin ole hyvä.

1:13:32.7 Pyykkönen Jussi

Tilastojen näkökulmasta ensimmäiseen, et mitkä on ne keskeiset tekijät siellä taustalla, niin kyl nostasin nyt nimenomaan 2020-luvun osalta niinku tässä ajassa mitä elämme, niin niin kysymys on täst alueellisesta segregaatiosta ja sit toisaalta tää koulutus on on on niinku se toinen näkökulma, et meillä tällä hetkellä tää vailla

perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien nuorten työllisyysaste sukeltaa koko ajan, eli se on nyt jo alle 40, ja se tulee olemaan 10 vuoden päästä alle 30. Itse asiassa tasasen vahva (-) [1:14:10] taulukolla, niin meillä ei tule olemaan muutaman 10 vuoden päästä yhtään työllistä, jolla jolla tota ne, niin ei olis ei ole sit perusasteen jälkeistä tutkintoa. Tietenkin poikkeuksia tulee olemaan, mutta tilastollisesti tämä on se suunta. Ja jatkosta sitten, et mitä mitä heille näin pitkässä juoksussa tapahtuu, niin niin se mitä me tietenki noista työllistymistodennäköisyyksistä nähdään, niin niin he tulevat olemaan pitkäaikaistyöttömiä tai sitten työelämän ulkopuolella. Meillähän on 140.000 työmarkkinoilta kadonnutta tässä maassa, jotka eivät ole siis edes työttömiä työnhakijoita vaan elävät sitten toimeentulotuella työmarkkinoiden ulkopuolelle.

1:14:55.9 puheenjohtaja

Kiitoksia. Puheenjohtaja huomauttaa, et kätten nostolla ei oteta puheenvuoropyyntöjä, eli ne pitää panna chattiin. Eli ilmeisestikään sopivaa, niin pyytää siellä kätten nostolla, niin pistä chattiin puheenvuoropyyntö. Ne täytyy pystyä niitä seuraamaan täältä listasta. Ja seuraavana valtuutettu Järä.

1:15:20.1 valtuutettu Järä Juha

Kiitos puheenjohtaja, kiitos alustajille. Olisin ehkä vähän kyselyt tota tarkempaa dataa tästä jakaumasta, kun siellä mainittiin nämä alueet, niin tota väkisin herää kysymys, että on aika paljon vieraskielistä ehkä ehkä noilla tietyillä alueilla, joissa näitä paljon on. Jotenka kysyin yksi sitä, että onko näitä kieli- kieliryhmiä -ryhmittäin jotenkin selvitetty näitä näitä NEET-nuorten niinku jakaumia ehkä tohon väestöpohjaan nähden verrattuna vieläkin. Ja toki sitten tää kantasuomalaisten määrä määrä toki myös siinä, et tavallaan kuinka paljon se kasautuuko se jollekin tietylle kieliryhmällä ja ja tota sillä tavalla. Koska siitä on vahvoja viitteitä kuitenkin, että että taas niinku tukipalveluista sitte tietyt kieliryhmät käyttävät ison osan, niin tota miten tämä korreloi sitä. Kiitos.

1:16:21.0 puheenjohtaja

Tähän vastausta.

1:16:23.1 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Joo nopea vastaus. Kieliryhmiä ei oo ollu mahdollista tässä tarkastella eikä myöskään sitte sitä, että miten ulkomaalaistaustaisten NEET-nuorten osuus jakautuu postinumeroittain, koska silloin tullaan niin pien- pieniin otosmäärille, että se on sitten

tietosuojaan näkökulmasta haasteel, eli se tarkkuus tarkin taso oli tossa esityksessä ja ehkä totean vielä kerran, että sen tarkempaa tas- tasoa ei missään puolella Suomea ole kyllä tehty.

1:17:01.8 puheenjohtaja

Seuraavana el Issaoui.

1:17:07.04 valtuutettu el Issaoui Naima

Kiitos kiitos hyvästä esittelystä. Ja vaikka (-) [1:17:11] kyllä aika huolestuttava varsinkin tuo Vantaan osuus niin kun verrattuna Helsinkiin ja Espooseen. Ja nuo alueethan ei tullu nyt yllätyksenä, että Myyrmäki, Hakunila, Koivukylä, nehän on just nää myönteisen erityiskohtelun tota alueet. Ja mietin just, et myönteisen erityiskohtelun toimenpiteet, niin nythän tuosta varmaan huomaakin, että eivät olleet niin kuin riittävät tai sit ne ei kohdistu oikein. Kuten Jari Sainio totes, niin kyllä mä odotin tai odotan kyllä tota ihan konkreettisia toimenpiteitä ja tätä niinku seurataan. Ja jos joskus vaikka muutaman vuoden päästä tehdään niinku, et ihmettelee, et miksei oo tätä aikasemmin niinku tehty. Ja täähän on aika kallista niin kun 11 miljoonaa maksaa vuodessa, niin toivon kyllä hyvin pian niitä konkreettisia toimenpiteitä.

1:18:06.7 puheenjohtaja

Niin tästä tuli evästyksiä ja ei varsinaista kysymystä. Mennään seuraavaan puheenvuoropyyntöön elikkä valtuutettu Kauppinen.

1:18:18.3 valtuutettu Kauppinen Sirpa

Kiitoksia. Mul on kysymys opintojen keskeyttämisestä. Jos nuorella on väärä ala, niin miten saa opiskelupaikan vaihtamiseen tai tai alan oikean alan löytämiseen tukea. Ja toinen on sitten siis tämmönen pudonnut nuori. Ja koska pitkäaikaistyöttömistä 80–90 % on työkyvyttömiä hoitamattoman sairauden vuoksi, esimerkiksi masennuksen, niin onko näistä NEET-nuorista selvitetty työkykyä ja opiskelukykyä. Ja vielä kysymys, et missä palvelussa ja missä kohdassa palvelua niin kun tämmöset tunnistetaan sairaudet, jotka estävät opiskelemasta tai työllistämistä. Ja tähän sitten vielä jatkokysäri. Onko siitä selkeä tukipolku sitten, kun tun- tunnistetaan? Ja sitten vielä jatko- jatkokysymystä, et onko riittävästi osaamista tuesta?

1:19:17.1 puheenjohtaja

Ei oteta näin monta kysymystä. Me ei pystytä oikein tässä nyt.

1:19:20.3 valtuutettu Kauppinen Sirpa

Tässä oli. Eli tunnistetaanko?

1:19:23.3 puheenjohtaja

Valtuutettu Kauppinen, nyt oli vähän hankala ainakin puheenjohtajan saada näitä kysymyksiä, en tiedä saiko asiantuntijat ehkä he oli taitavampia tässä suhteessa, mutta otetaan aina se pari kysymystä kerrallaan, niin tota pystytään täällä pysymään sitte ja olla reiluja kaikki toinen toisiamme kohtaan. Eli tota saiko asiantuntijat nyt näitä kiinni näitä kysymyksiä?

1:19:42.7 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Joo ensimmäinen kysymys, miten tukea oikean alan löytämisessä, niin tiedän, et koulut tukee paljonki siinä vaiheessa toisella asteella, jos nuori rupeaa miettimään, että että tota tää ala ei ehkä hänelle ole oikea. Ongelma ei oo ehkä se niin kauan kun nuori pysyy siin koulussa kiinni, sieltä saa varmasti tukea tähän. Mut sitten kun sieltä tiputaan pois, et jos sitä nuori ei lähde ikään ku hyvissä ajoin valmistelevaan, niin toki meillä on palveluita esimerkiksi etsivä nuorisotyö, sit meillä on nyt tänä vuonna aloit tai viime vuonna aloittanut tai tota valmentava nuorisotyö, sitte ohjaamo palvelut työllisyyspalveluissa, et on niitä apukeinoja. Se haaste on varmaan siinä, että nää nuoret ei välttämättä itse ohjaudu enää niihin palveluihin. Ja kun on kysymys täysi-ikäisistä nuorista, niin ei oo mitään lakisääteistä pakkoa myöskään ohjautua. Et se paljon perustuu siihen, että nuori päättää itse lähteä hakemaan hakemaan apua. Alaikäisten kohdalla oppivelvollisuuden laajentamisen jälkeen tää ei taida enää olla sillä tavalla ongelma, koska koululla on velvollisuus pitää pitää ikään kuin kirjaa siitä, missä jokainen nuori on. Tohon työkyky- ja opiskelukykyasiaan, niin siihen en tiedä pystyykö Jussi vastaamaan siihen vähän paremmin, et miten se näyttäytyy noin niinku kokonaisuutena. Mut siinä tietenkin hyvinvointialue on sitten pitkälle se niinku vastuuviranomainen, jos tota työ- ja opiskelukyky on heikentynyt ja ruvetaan puhua ihan siitä, et tarvitaan kuntoutusta ennen kuin ennen kuin voi sille polulle palata. Mut onks Jussi sulla jotain tota tarkempaa dataa tästä asiasta?

1:21:31.3 Pyykkönen Jussi

Joo tarkempaa dataa ei tosiaan oo. Eli nää terveys- terveystiedot on on sillä tavalla niin kun tietosuojan takana, että niitä ei näihin toisiin rekisteritietoihin pystytä yhdistämään. Mutta se mitä me yleisellä tasolla tietenkin tiedetään, niin varmasti on

näin, että et työkykyyn liittyviä haasteita nimenomaan terveydellisistä seikoista johtuen, niin niin varmasti usealla on, mutta mitään tarkkaa arviota ei niinku tän rekisteriaineiston pohjalta pystytä sanomaan. Mutta tähänkin annan suosituksena, että siinä jatkotyössä, kun sitten arvioidaan niiden palveluiden vaikuttavuutta ja myös niitä palveluverkon aukkoja, niin niin tässä kokonaisuudessa on varmaan myös mahdollista niiden palvelujen kautta ymmärtää, että kuinka suuri osa palvelujen asiakkaista on sellasia, joille sitten työkykyyn liittyy tiettyjä riskitekijöitä.

1:22:26.4 puheenjohtaja

No niin kiitoksia. Ja ja tota tässä mä sanon, että aina voi laittaa niitä kysymyksiä virkamiehelle suoraan menemään. Saa kirjallisena varmasti hyvät vastaukset. Eli jos on useita kysymyksiä, niin voisitte loput laittaa suoraan. Mutta nyt pitäydymme siinä 1-2 puhe kysymystä maksimissaan, niin on mahdollisuus tämän kyselytunnin aikana tai näiden tota selostustilaisuuksien aikana sitten myöskin saada niihin vastauksia mahdollisimman moneen valtuutetun kysymyksiin. Ja valtuutettu Eklund seuravana.

1:23:00.3 valtuutettu Eklund Tarja

Joo kiitoksia. Tota niin minä kysyisin semmosta, että kun tämä aika niin kun alueellisesti sillä tavalla keskittynyt tää ongelma, että onko näille alueille ajateltu, että näille nuorille järjestettäs jotain semmosta kohdennettua palvelua tänne alueelle, että kun jos he eivät niinku lähde mihinkään pitemmälle hakemaan hakemaan mitään apua tähän ongelmaansa, niin että se oli siellä alueella se paikka mistä he voisivat saada saada sitte tätä tukea ja ohjausta. Esimerkiksi ottaa tämmösiä iltoja, jotka keskittyis juuri näihin asioihin, et ohjaamaan näitä nuoria niinku eteenpäin ja hakemaan sitä apua apua niinku jostakin sitten mistä he nyt sitä sit voi mille mistä heille voidaan tarjota jotakin. Mutta että tää on tää pitäs mun mielestä ehkä alueellistaa aika voimakkaasti tää niinku tää apu sinne missä se juuri se tarve niin kun suurin on. Ja sit mä kysyisin sitä, et onko mitään tilastoa siitä, että et kuinka paljon tässä on kyse työistä tai pojista, että kuinka paljon on niinku tyttöjä ja kuinka paljon poikia näissä NEET-nuorissa? Että kaksi kysymystä niinku oli puhe. Kiitos.

1:24:18.9 puheenjohtaja

Juuri näin. Eli kohdennetut palvelut alueelle ja tilastot sukupuolten mukaan.

1:24:25.8 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Joo kiitos kiitos kysymyksestä. Tota alueellisesti meillä on tietysti nuorisotilaverkko, asukastilaverkkoja. Ja ollaan nyt viime vuosina lähetty aika paljon näitte tän tän niinku palveluverkon kautta myös kehittämään alueellisesti nuorten aikuisten palveluita eri alueelle. Se resurssi mitä meillä siihen työhön on, ei oo ei oo ihan hirveen suuri, et sitä tehään tehään toki viikottain ympäri kaupunkia, mut et kyl sille lisä- lisätilausta varmasti sen työn niinku laajentamiselle on. Ja esimerkiksi järjestöt on siinä aika hyviä kumppaneita kumppaneita, jotka toimii monet nimenomaan nuorten aikuisten kanssa. Mut mut tää on kyl yks kohta, missä meillä on on kehitettävää. Nuoret aikuiset on varmasti jääny niinku tietyllä tavalla semmosen semmosen etsivän palvelun ja etsivien palveluiden kehittämisen tämmösten alueellisten toimintojen kehittämisen näkökulmasta pitkälle pitkälle Suomessa vähän vähän tota paitsioon, koska monesti ajatellaan ehkä, että sit ku ihminen on 18 vuotta täyttäny sitte ollaan aikuisia ja haetaan palveluita sitten, kun niitä tarvitaan. Mut tässä tässä kyse- kyseisessä ryhmässä mun mielestä keskeisin kysymys on se myös, et miten me löydetään nämä nuoret. Ja siinä me tarvitaan siin löytämisessä nimenomaan alueellisia palveluita ja niitten kehittämistä. Mut Jussi osaa varmaan vastata tohon tytöt ja pojat kysymykseen.

1:25:53.6 Pyykkönen Jussi

Ja jos vanhat merkit paikkansa pitää, niin se on 60 % miehiä ja 40 % naisia. Mut itse asiassa tässä totean, että voidaan voidaan kirjallisesti palata tarkempien lukujen osalta, koska mulla ei tässä oo nyt käsillä sitä sitä tietoa, et mikä Vantaan osalta tämä jakauma on. Mutta suurella todennäköisyydellä 60 % miehiä, 40 % naisia.

1:26:18.2 puheenjohtaja

Hyvä kiitoksia siitä. Ja seuraavana mennään puhujalistassa, valtuutettu Saramo.

1:26:27.1 valtuutettu Saramo Jussi

Kiitos puheenjohtaja. Kiitos alustuksesta. Tossa Jussi Pyykkösen alkupuheenvuorossa ja nyt täs myöhemmin sitten Hannu Rusaman puheenvuorossa, niin kuulosti jotenkin ristiriitaiselta tää oppivelvollisuuden vaikutus vaikutus. Niin siihen ensimmäiseen pitkään puheenvuoroon, niin niin sen takia pyysin puheenvuoron, kun jäin miettimään, et onko onko niin, että et meille tai teillä ei vielä ole tietoa tämän oppivelvollisuuden vaikutuksesta vai onko niin, että siis valtakunnallisestihan ne

näyttää todella lupaavilta ja hyviltä ne tulokset, et onko niin, et Vantaalla tää ei sitten onnistu yhtä hyvin kuin muualla. Et kummasta on kyse? Kiitos.

1:27:14.2 puheenjohtaja

Onko Rusama?

1:27:15.7 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Joo voin aloittaa. Kiitos puheenjohtaja. Tota joo siis puheenvuorossani viittasin siihen, että että ne nuoret, jotka ovat alle 18-vuotiaita, niin ne on ne on koulutoimel kyl tiedossa, jos he eivät ole koulussa, ni se tiedetään, jos he ovat tukitoimissa tai muussa niinku soveltavassa koulutuksessa, ni se tiedetään, koska kunnalla on velvollisuus pitää kirjaa heistä. Nyt tän niin kun NEET-nuorten kysymyksen, joka alkaa 18-vuotiaista, niin se ongelma on siinä, et me ei välttämättä tiedetä missä nämä nuoret ovat. Koska ei ole enää semmosta semmosta keinoa ikään kuin seurata heidän polkuaan. He ovat täysi-ikäisiä ja voivat myös tehdä sen valinnan, että eivät ohjaudu palveluihin. Siihen oikeestaan viittasin. Oppivelvollisuuden laajentumisen ikään kuin näkökulmasta tähän NEET-nuorten kysymykseen Jussi on varmasti parempi vastaamaan noin niinku tilastojen näkökulmasta. Toki aikaa on mennyt siinä vasta sen verran vähän, että se ei tietenkään koko tähän NEET-nuorten 18–29 ikäisten nuorten kysymykseen oo ehtinyt vielä edes vaikuttaa. Mutta onko Jussi sulla parempaa tietoa?

1:28:29.7 Pyykkönen Jussi

No juuri näin eli. Eli tilastot tulee aina sillä tavalla sillä tavalla tota tietenkin jonkin verran viiveellä, ja sitten uudistus on verrattain verrattain uusi, niin se se ei oo vielä näihin lukuihin konkreettisesti ehtinyt juurikaan vaikuttaa. Ja on varmasti näin, että se tulee vaikuttamaan ja vähentämään tutkinottomien osuutta, mutta ei tietenkään ratkaisemaan ratkaisemaan ihan kokonaan sitä tilannetta. Mut et on huomioitavaa se, että on tällä hetkellä kuitenkin se noin 8.000 täysikästä alle 30-vuotiaista vailla tutkintoa Vantaalla. Eli eli nuoria, jotka ovat jo täysikäisiä ja sillä tavalla, sillä tavalla tietenkin tämä uudistus ei heitä heitä enää tuu koskemaan. Ja heidän työllistymistodennäköisyyksien eteen on on varmaan syytä syytä kohdentaa muita toimenpiteitä.

1:29:25.9 puheenjohtaja

Meillä on vielä tässä kaksi puheenvuoropyyntöä. Eli kanssa pipan ja ja sen jälkeen Anu Hall. Pistän tän nyt sitten viivan tämän teema osalta, koska meillä on vielä yksi

teema tänään käsiteltävänä ennen näistä kyselytuntiasioista ja lista-asioista esitettäviä kysymysosuuksia. Mennään tässä, eli valtuutettu Bibani Gashaw.

1:29:49.9 valtuutettu Bibani Gashaw

Kiitos puheenjohtaja ja kiitos esittelijöille. Tota mä tartuin pariin asiaan. Ensinnäkin tota kysyttäessä noista sosiaalisista syistä, niin Hannu Rusama vastas, että et kyseessä on siis tällainen alueellinen segregatio, tällainen ilmiö, joka tavallaan johtaa siihen, että et meillä on tällainen määrä nuoria. Mutta alueellinen segregatio itsessään yleensä johtuu sosioekonomisesta asemasta, vanhempien sosioekonomisesta asemasta. Ja tässä yhteydessä siitä ei puhuttu lainkaan. Mun mielestä tosi asiat pitää kuitenkin myöntää myös silloin, kun puhutaan puhutaan tällasesta ilmiöstä. Sit tällainen köyhyyden ylisukupolvisuus, joka valitettavasti on myös semmonen jäännös, joka tulee sieltä sosio- sosioekonomisen aseman heikkoudesta. Tota kaksi kysymystä oikeastaan. Täs mainittiin, että tullaan tullaan tekemään tällaisia tavallaan palveluiden törmäytyksiä, mikä on siis aivan mahtavaa ja tätä on peräänkuulutettu nuorisotalalla jo aika pitkään. Mut yks asia mikä ehkä mua mua vielä pikkasen jäi ihmetyttää tässä on se, että et miten tää tullaan tekemään. Kokemukseni mukaan pitkään myös nuorisotyön -työn parissa olleena tiedän, että et nää tällaiset törmäytykset on yleensä, ne jää yleensä hyvin tällaiseksi pintapuolisiksi ja semmosta aitoo integraatio ei saada aikaseks. Toinen maahanmuuttaja tota nuorten kohdalla kuinka paljon ollaan tehty yhteistyötä maahanmuuttajille tai maahanmuuttajien omien tällösten organisaatioiden ja säätiöiden kanssa. Uskon, että että sieltä saatais myöskin semmosta synergiaetua, et kun tunnetaan sitä omaa omaa väkeä paremmin ja tunnetaan niitä kulttuuri - kulttuurisia ilmiöitä, niin sieltä saadaan myös tällöstä synergiaetua. Kiitos.

1:31:58.1 puheenjohtaja

Näihin elikkä törmäytys oli se toinen ja toinen tää sit tää yhteistyö maahanmuuttajaorganisaatioiden kanssa.

1:32:07.6 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Joo ensiksi täytyy tähän alkupuheenvuoroon, että sosioekonominen status ja köyhyyden ylisukupolvisuus on varmasti taustatekijöinä kyllä niinku merkittäviä, et missään nimessä ei ole ei ole ollut tarkoitus sitä sitä väheksyä tai jättää jättää sivuun. Et se on se on aivan selvää, että ylisukupolvinen tota syrjäytyminen voi olla monenkin

näiden nuorten kohdalla kysymyksessä. Ja ja sen takia se ikään kuin tukiverkoston rakentaminen elämässä voi olla haasteellisempaa. Mut mitä tulee näihin kysymyksiin palveluiden törmäytyksestä, niin en en väitä, että minullakaan olisi tuohon suoraa vastausta, et miten se toteutuu aidosti ja oikeasti niin, että syntyy jotain uutta, joka vie eteenpäin. Mut se on kuitenkin ehkä tunnistettu niinku ainoa vaihtoehto, jos me aiotaan tätä taklata ja siihen on vaan ryhdyttävä. Mitään mitään sellasta niinku, et näin se tehdään tapaa ei tietenkään mullakaan mullakaan ole tässä taskussa. Mutta tota yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja toisen asteen kanssa me ollaan nyt tähän niinku ryhdytty ja toki perusopetus eli elinvoimapaalvelut on tarkoitus ottaa tietenkin mukaan. Ja yhteistyöstä täytyy miettiä, kyllä meidän täytyy miettiä aika lailla uudella tavalla monia kysymyksiä, jos me aiotaan tätä kysymystä olla Vantaalla kunnianhimoisesti ratkaisemassa. Tota monikulttuuristen järjestöjen kanssa tehdään paljon yhteistyötä, mut on siinäkin parantamisen varaa. Et meillä järjestöjen työ ja meidän omat palvelut ei ehkä muodosta sellasia kokonaisuuksia, vaan tehdään vähän erillään toisistaan kuitenkin, että kyllä meillä niin kun siinäkin on on kehittymisen varaa ja paljon töitä edessä. Ja ilman muuta monikulttuuriset järjestöt on sellainen resurssi, joka joka pitää hyödyntää tässäkin kysymyksessä mahdollisimman hyvin, koska emme ilman sitä meillä ei tulla pärjäämään. Kaupunki ei yksin tätä kysymystä mitenkään pysty ratkaisemaan.

1:34:11.7 puheenjohtaja

Ja viimeinen kysymys puheenvuoro valtuutettu Hall.

1:34:16.1 valtuutettu Hall Anu

Kiitos puheenjohtaja, ja kiitos Jussi Pyykköselle oikein hyvästä esittelystä. Tietysti kivistöläisen näkökulmasta tää näytti vähän huolestuttavalta nää tilastot. Ja nyt kysynkin sitä, että kuinka paljon on tutkittu sitä, että jos joku alue, uusi alue rakennetaan täyteen pieniä asu- asuu- asuntoja, niin onko se jonkin näkö mimmonen seuraus tota noin, niin siitä niinku tulee, et sitte tänne muuttaa paljon semmosii piipahtajia vaan ja mahdollisesti sitte ei ei niin kun juurruta tänne. Ja sitten myös se, et varmaan sit myös ehkä sosiaalitoimikin ehkä sitten vuokraa täältä jonkun verran näitä asuntoja näille tämmösille nuorille, et onko tässä niinku jotain yhteyttä. Ja sitte kiinnostais kyllä kuulla myös tää, että kuinka paljon näissä nuoris on tämmösii rikostaustasii nuoria. Onks sitä sit tutkittu?

1:35:19.5 puheenjohtaja

No niin näihin vielä vastauksia.

1:35:23.0 nuorisopalveluiden johtaja Rusama Hannu

Tota pienten asuntojen rakentamisen vaikutuksesta, niin siit täytyy kyllä ohjata kysymään tuolta kaupunkiympäristön puolelta, että siellä on varmaan paremmin tämä rakentamisen vaikutus asuinalueen kehitykseen tota hallussa. Rikostaustaisuutta. Jussi pystytkö siihen vastaamaan?

1:35:44.0 Pyykkönen Jussi

On selvitetty en valitettavasti muista lukuja ulkoa. Voin ne tosiaan toimittaa vaikka Hannu Rusamalle heti tämän tilaisuuden jälkeen. Hannu toimittaa eteenpäin. Ja tätä on itse selvitetty, ja olin itse selvittämässä sisäministeriölle tätä vielä viime vuoden puolella, joten tuoretta tietoa on saatavilla. Ja siellä siis tulos on suuri- suurin piirtein se, että kor- korostusta löytyy eli eli NEET-nuorten osalta tietenki myös se rikollisuus siellä vähän vähän korkeammalla todennäköisyydellä on kun muun väestön osalta, mut näihin tarkempiin lukuihin voidaan palata.

1:36:24.3 puheenjohtaja

Kiitoksia eli eli saadaan ne sukupuoltilastot ja saadaan myöskin tämä rikostausta tilasto tässä ja muuta mahdollista tietoa myöskin mielellään, otetaan vastaan, jos sellasia koosteita on, niin valtuutetut osa on ainakin hyvin kiinnostuneita syventyy tähänkin teemaan. Kiitoksia asiantuntijoille näistä tota alustuksista ja tästä keskustelusta ja myös toki valtuutetuille. Tosi laaja ja hyvä keskustelu. Menemme seuraavan aiheeseen, mukavaa loppuiltaa.

Kiitos.

1:37:01.1 puheenjohtaja

Tääl on perusopetuksen ajankohtaiskatsaus. Selostajina perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo ja projektipäällikkö Piia Aaltonen. Ja sitten täällä on lisäksi kysymyksiin vastaamassa myös perusopetuksen aluepäälliköt Niina Korko ja Johanna Honkonen. Ja ilmeisesti Kalo alottaa, kun kamerat ovat päällä. Tervetuloa.

1:37:22.0 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Kiitoksia puheenjohtaja. Ja oikein hyvää iltaa kaupunginvaltuusto.

(välihuuto) [1:37:25–37:36]

1:37:38.3 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Ja puheenjohtaja vielä minkä verran meillä on aikaa, niin yritetään niit ottaa aikataulun mukaan?

1:37:44.0 puheenjohtaja

Aikaahan on aika vähän, mutta pystytkö 10 minuuttiin.

1:37:49.8 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Yritetään puristaa sitten oikein tiivisti. Tässä on nyt sitte tuota, tässä diasarjassa esitetty syksyllä -23 julkisuudessa ollut olleisiin aiheisiin niinkun mikä meillä on tilanne perusopetuksesta tällä hetkellä ja ja miltä näyttää tulevat suunnitelmat. Ja nyt näyt-puhutaan vielä vähemmän ja yritetään nostaa tässä vain pääkohdat. Tässä on niinku huomaatte, niin on paljon asioita ja mennään osa käydään läpi ja osaan voitte tutustua sitten kirjallisen materiaalin pohjalta. Ja ihan nostona tästä isona asiana, niin tässä on meidän kaupungissa tuolla oikealta alhaalta löytyy peruskoululaisia elikkä volyymit meillä on noin 24 000 suomenkielistä.

1:38:39.6 puheenjohtaja

Nyt ei näy Ilkka näy diat.

1:37:44.4 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Oho, pahoittelut. ... Näkyykö nyt?

1:39:01.1 puheenjohtaja

Kyllä näkyy.

1:39:06.2 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Hyvä, elikkä tota. Pahoittelut.

1:39:08.4 puheenjohtaja

Onnistuuko sen vielä saada esitystilaan sieltä ylhäältä?

1:39:11.0 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Joo, saan noin. Tässä on meillä neljä oppilaaksiottoaluetta, joilla nyt sitten meidän aluepäälliköt sitten sijottavat oppilaat tänne alueelle. Ja mennään toi tällä hetkellä oppilaita, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, on toi 29,4 %. Tässä on meidän valtuustokauden strategiaan liittyen meidän perusopetuksen toimenpideohjelma. Ja tässä meillä on 14 tavoitetta, konkreettista tavoitetta eli jokainen koulu on tehnyt

suunnitelman kuinka näitä nämä tavoitteet toteutuvat meidän koulussa tän strategiakauden päätteeksi. Ja tähän liittyen, että on ollu syksyllä puhetta tästä painotetusta opetuksesta, koulushoppailusta ja muusta, niin meillä Vantaalla on selkeä lähikouluperiaate.

Eli meillä on viimeisen 20 vuoden aikana, niin niin meillä oli viisi erityiskoulua. Ja meillä tällä hetkellä ei ole yhtään erityiskoulua. Ja meil on muutenkin politiikkana ollu se, että oppilaat pääsevät lähikouluihin ja sitten me on pyritty hakemaan ratkaisuja, joissa sitten ei tarvitse lapsen vaihtaa koulua, vaan voivat käydä samaa koulua, koska on arvioitu, että se, että lapselle tulee koulun vaihtoja, vaihtuu tuota luokkakaverit, vaihtuu aikuiset, niin se ei ole hyvä. Elikkä lapsen hyvinvoinnin kannalta tällöinen aikuisten pysyvyys, fyysinen pysyvyys ovat ensiarvoisen tärkeitä. Ja mä palaan vielä tohon myöhempien diojen kautta. Ja voidaan todeta, että ehkä näin päin mennään. Meillä Vantaalla on täällä alhaalla näkyy meidän painotettu opetus tuolla musiikkiluokista Montessori-opetukseen, ja sitten tässä on yläosassa näkyy meidän sellaiset palvelut, jotka liittyy tuohon POP-opetukseen eli vammaisopetukseen tai psykiatriseen ja polikliiniseen opetukseen, tai sit meil on alueellisia etappia pajaluokka eli meillä on tässä noin 1,5 % meidän oppilaista niin kun tän vaativan erityisen tuen vuoksi, niin eivät käy välttämäti sitte omassa lähikoulussaan. Tos näkyy ylhäältä noi kaikki koulut eli meil on alueellisesti niin kun paljon kouluja ja ei ole keskitettyä palveluita ei ole lainkaan. Ja tämän kautta tässä näkyy nämä ryhmät. Ja ehkä tää isoin pihvin nyt, kun yritetään tiiviisti puhua on tuossa alhaalla noilla tikkukirjaimilla todettuna.

Elikkä kun on puhuttu pitkin syksyä, että tällöisiä asioita, et inkluusio ei toimi tai että se on huono, niin minun väitteeni on yksinkertainen, et jos se on toteutettu säästökeinona, niin se ei luonnollisestikaan toimi. Ja Vantaalla meillä tää lähikouluperiaate ja on toteutettu sillä tavalla, että jo olemassa olevaa resurssia ei ole missään vaiheessa vähennetty, vaan päinvastoin on lisätty sekä 2005, että nyt 2023 syksyllä niinku esimerkiksi laaja-alaiseen erityisopetukseen on tehty lisäpanostuksia. Elikkä meillä on jokaisella koululla niin kun erityisopetusresurssi ja koulu päättää itse miten se resurssi kohdennetaan niin, et lasten etu tulee tapahtumaan ja lapset saavat tarvitsemansa tuen. Et semmonen vähän virhekäsitys on, et Vantaalla ei ole lainkaan tota erityisluokkia. Meillä on näitä yli 64 luokkaa plus toi jalkautuvat työparit ja sit meil on lähikoululla 151 pienryhmää, elikkä 215 tuota ryhmää meillä on tota noita pienryhmiä koko Vantaan tasoisesti. Sit on syksyn aikana puhuttu

oppimisympäristöistä ja koulurakentamiseen liittyen, että tässä on joissakin kaupungeissa ollu isoja tiloja ja rakennettu sinne lisää väliseiniä, niin Vantaan kohdalla tämmöiseen ratkaisuun ei ole menty. Meillä on tehty tämmösiä monimuototiloja, ja niihin tommosia käytännössä kahden luok- kaksi tai maksimissaan kolme luokkaa on ollu yhdessä kohteessa. Meillä on kolmen luokan verran oppilaita ja nämä ovat niin kun saadaan väliseinillä niin kun pienennettyä näitä tiloja. Ja meil on akustiikkaan kiinnitetty erityistä huomiota ja meillä on tätä meidän tilaohjelmaa muutettu -22 vuoden alusta niin, et me laajen- niin kun vähän rakennetaan vähän enemmän tiloja erityisesti tämmöisiä pienryhmätiloja tota- 22 vuodesta eteenpäin.

Sitten lukutaitoon ja matematiikan taitoon ja Pisa-tuloksiin liittyen, niin meillä on käytössä nyt noi lukuseula, ja nyt ollaan saatu toi matemaattisten testien seula Turun yliopiston kautta (-) [1:45:07] käyttöön. Ja me voidaan todeta näin, että vantaalaisten lukutaito on, kuten valtakunnallisestikin, niin heikentynyt viime vuosina. Ja me emme ole saaneet toistaiseksi sitä suuntaa käännettyä vaikka on tehty toimenpiteitä ja nyt niitä on tehty lisää ja tullaan tekemään. Matematiikan kohdalta niin meidän tilanne on selkeästi parempi. Elikkä siellä ollaan ei oo näköpiirissä tämmöstä niin kun mitenkään kovaa pudotusta vaan on tasaisempi tilanne.

Ja tässä nyt sitten niitä toimenpiteitä mitä me ollaan tehty ja tullaan tekemään. Elikkä nyt tälle lukuvuodelle elokuusta alkaen, niin me ollaan lisätty äidinkieltä yks tunti viikossa, ykkösluokalle ja kakkosluokalle tuota matematiikkaa. Minulle näköjään tullut kirjoitusvirhe tai ei oo laitettu, se on toi matematiikka alempana, niin kakkosluokalle. Ja sen lisäksi me on tehty paljon lisää toimenpiteitä ja niitä tullaan tekemään lisää. Tosiaan lopussa, niin on niitä tulevia toimenpiteitä tähän liittyen. Ja tässä oikeassa reunassa näkee noita tarvittavia haasteita, joihin panostetaan paraikaa. Mä hyppään tän kolmiportaisen tuen yli, koska meillä on niin tiukka aikataulu, niin mennään monikielisiin oppijoihin. Tästä ehkä se isoin nosto on se, että ei ehkä enää Vantaalla, mutta tota jossain muissa kaupungeissa, niin ei oo ehkä havaittu, että meidän monikielistä oppijoiden joukkoon niinku on todella heterogeeninen (-) [1:46:46] sitä ei voi käsitellä niinku yhtenä niin kun yhdenlaisena ilmiönä, vaan on se joukko on todella laaja. Elikkä meil on noin 8.000 tuota oppilasta, jotka eivät (-) kielenä suomea tai ruotsia, niin heistä noin puolet on syntynyt Suomessa, yli viisi vuotta asuneita on noin parituhatta . Ja sitten ne oppilaat, jotka eniten tarvitsevat tukea, niin on sitte nää kol- kol- noin viisi tai alle vuoden Suomessa olleita, ja tuossa näkyy nuo luvut alla

puolitoista tuhatta, jotka yleensä tarvitsevat enemmän tukea. Ja etenkin sellaiset, jotka muuttavat meillä vähän myöhemmin sanotaan seiskaluokalla kasiluokalla, niin kun meillä on vaativa opetussuunnitelma ja se etenee kovaa vauhtia. Et sitten tullaan ekaluokkalaisen ikäisenä, niin niin tilanne on aikaa paremmin oppia ja päästä kärryille mukaan.

Me tehdään tällä hetkellä monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelmaa, sitä tullaan nyt lautakunnassa esittelemään helmi- tai maaliskuussa. Ja enkä oo sen enempää muuta tossa vasemmassa reunassa näkyy niitä toimenpiteitä, ja tuo kolmanneks alin tuetaan erityisesti suomi toisena kielenä oppilaita kotitehtävien tekemisessä, niin se on jo aloitettu nyt sitten tammikuussa, eli meillä on kaikissa kouluissa läksytuki nyt toiminnassa jo. Ja nää muut toimenpiteet, niin ne on valmistelussa, ja niistä sitten linjataan myöhemmin niin tulevassa talousarviossa kuin kuin sitten muutoinkin toimista, joita jotka eivät tar- joihin ei tarvita rahaa. Ja sitten arvioidaan, että on mitä mahdollisesti rahaa vaativia toimenpiteitä tullaan toteuttamaan myöhempinä vuosina.

Sit on puhuttanu nää kännykät koulussa ja digilaitteet. Ja tuos on todettu, et meillä on kouluilla laitteet. Eli oppilaiden omia kännyköitä niinku lähtökohtaisesti ei tarvita opetuksessa. Mut mä haluan tässä sanoa sen, et meillä on tilanteita, josta kännyköistä on hyötyä ja niitä kannattaa käyttää koulussa. Eli voi tulla vaikka sellainen tilanne, että isommat oppilaat, joilla kaikilla on kännykät mukana ja koulussa, niin niin mennään vaikka luontoretelle, niin voidaan sitten katsoo ottaa kuvaa ja katsoo, mikä kasvi on tai kuunnella linnun ääntä ja saadaan sieltä, että ei oo tällainen dikotominen asia. Mut sit mennään varsinaiseen asiaan mikä on niinku se mikä häiritsee opetusta ja haittaa, niin on silloin, jos näitä kännyköitä käytetään silloin, kun ei ole tuota niiden aika, ja pitäisi keskittyä opiskeluun. Nythän meillä on semmonen tilanne, et me ollaan nykyisen lain puitteissa toimitaan hallitusohjelmassa on todettu, et on valmisteilla lakiuudistus tähän liittyen, näin oon ymmärtänyt. Opetus- kulttuuriministeriöstä sitä parhaillaan tehdään. Ja nyt sitten me nykyisen lain puitteissa niin ollaan käyty asiaa läpi. Elokuussa käytiin rehtorikunnan kanssa keskustelua, ja voidaan todeta näin, että noin 2/3 rehtoreista arvioivat, että tää tilanne on sellainen, että tän kans pärjätään hyvin. Ja omissa kouluissa tilanne on niinku saatu semmoselle mallille, että oppis-oppimista tai haittaa noin 1/3 koki, että siin- siinä kanssa täytyy tehdä vielä lisätoimenpiteitä. Ja meillä on nyt sitten tän nykyisen lain puitteissa, niin sitte kaikille

kouluille tuo ohjeistus tehtynä. Ja koulut sitten omiin järjestyssääntöihin ovat tehneet, ja tulevat tarkentamaan vielä myöhemmin näitä asioita. Eli oppilaat saavat tuoda kouluun kännykkä- kännykän kouluun, me emme sitä voi kieltää. Mutta sitten me voimme nyt toi kieltö, mikä tossa on elikkä, että ei pidetä opetustilanteissa esillä ellei opettaja sitä erikseen pyydä. Ja täs on noita muita kohtia, joita nyt sitten ei käydä tän tarkemmin tän aikataulun vuoksi läpi, vastataan tarvittaessa sitten kysymyksiin.

Hyvinvointiasiat. Kiusaaminen ei oo parantunu, me tehdään sen kanssa töitä kovasti ja uusia keinoja. Meille tulee tulee tota kouluvalmentajat tuolta alhaalta on aloittaneet tänä syksynä 11 koulussa. Ja sitten meillä on toi tunnetaitojen opetus kasiluokalle alkaa tulevana syksynä ja jatketaan tätä asiaa sitten myöhemmin. Ja sanoin väärin, tuon edellisen dian alhaalla ei ollut näitä kouluvalmentajia vaan tän dian alareunassa näkyy noi kouluvalmentajat ja sen yläpuolella. Ja sitten tuo tunnetaitojen opetuksen lisääminen. Sit annan Piialle puheenvuoro, ole hyvä Piia.

1:51:54.7 projektipäällikkö Aaltonen Piia

Joo, kiitos. Mä jatkan suoraan suoraan tästä mihin Ilkka jäi. Eli segregaatiokehityksestä, mä edellisestä esittelystä kuulin, että siitä puhuitte paljokin, joten ihan vaan nopeasti se, että tää hyvä- ja huono-osaisuuden kasautuminen tosiaan kyllä kyllä selkeästi on meillä Vantaalla vahvistunut, ja ja näkyy näkyy myös kouluissa. Eli kehitys ei ei tän niinku suhteen ole hyvään hyvään suuntaan menossa. Mutta meillä toki myös kaupungeissa sitte tehdään paljon asioita tämän eteen. Meil on kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tää yhteinen kouluhanke, jossa vahvistetaan toimialojen yhteistyötä ja yritetään löytää uudenlaisia ratkaisuja koko opinpolun laajuisesti. Ja tohon alle on nyt koottu näitä asioita mihin tällä hetkellä me kiinnitetään kiinnitetään huomiota ja kehitetään.

Eli edelleen yhteistyön vahvistaminen, tiedolla johtamisen tarkentaminen ses, että riittävistä resursseista pidetään huolta, ja ne osataan kohdentaa oikein. Ennakoivasti puututaan opettajasegregaation riskiin. Ja palveluverkon kehittäminen, niin että se varmasti ei ainakaan vahvasta segregatiota ja mahdollisuuksien mukaan sitten sitä myös vähentäisi.

Mutta toinen asia, mitä nopeasti haluan haluan tässä näyttää, on tota verkkosivu, jossa me nyt Vantaa ollaan ensimmäisenä Suomessa koottu meidän omat toimenpiteet avoimesti kuntalaisten ja kaikkien nähtäväksi, että mitä tällä hetkellä meillä Vantaalla

koulusegregaation vähentämiseksi tehdään. Tääl on voitte käydä itse surffailemassa, mutta tarkemmin kerrottu, että mistä koulusegregaatiossa on kyse. Ja sitte tosiaan koottu koottu nämä toimenpiteet, että mitä meillä tehdään. Tääl on kaupunkitasosia ikään kun sitä kaupunkisuunnittelun puolta, vaikka asuntopolitiikkaa mikä sitten myös kouluihin vaikuttaa. Mut sitten näitä kouluihin liittyviä toimenpiteitä eli miten meillä esimerkiksi tasataan resursseilla koulujen lähtökohtaeroja, millä millä tavalla toimintakulttuurin kautta pyritään asiaan vaikuttamaan, miten meidän kouluverkkoon oppilaaksiottoon liittyvät asiat, mitä me tehdään niiden suhteen. Ja sitte ikään ku tämmönen alueellinen työ ja ja koulu koulu osana aluetta, niin mitä mitä siellä alueella tehdään Mutta tämä kahdessa minuutissa [naurahdus] nopeasti käytyä.

1:54:40.8 puheenjohtaja

Kiitoksia alustuksesta. Oliko vielä? No niin otetaan se vielä.

1:54:46.2 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Ois viimeinen dia on, jos se on juu missä näköjään ehkä nyt kyl se yritetään saada se on oikein kuitenkin se tärkein. Eli tässä, puheenjohtaja, vielä tää valmistelussa tulevaan talousarvioon, niin nää on viime talousarvioneuvotteluissa esille tulleita asioita. Eli toi TET-tuntien vähennykset, niin me ollaan se valmisteltu ja tullaan esittämään mallia siihen. Meillä on toi monikielisten oppijoiden kehittämisohjelma tekeillä ja siihen palataan. Kouluruokailun kehittämiseen liittyen niin ollaan palaamassa. Ja lautakunta on pyytänyt esitystä tuohon aamu- ja iltapäivätoiminnan laadun kehittämiseen. Ja nää neljä asiaa on tuolta niin kun edelliseltä talousarviokaudelta. Ja nyt sitten valtakunnallinen opetustuntimäärän lisäys on tulossa, niin siihen palataan. Ja sitten me halutaan tuohon lukutaitoon vielä tehdä lisää toimenpiteitä ja siihen palataan myöhemmin. Tässä puheenjohtaja.

1:55:50.5 puheenjohtaja

Kiitoksia. Teillä on paljon valmisteltavaa. Ja ja kun tota tänään on taas aika monta todella mielenkiintoista aihetta ja kaikilla liian vähän aikaa, niin täältä valtuuston puheenjohtajan kateederilta uskaltaa varmaankin valtuuston puolesta toivoa, et me voitais ehkä vuosittain pitää jonkin sortinen seminaari, jossa niinku enemmän keskusteltais näistä kasvun ja oppimisen teemakysymyksissä valtuutettujen kesken kesken, että jotain sen tyyppistä niinku ideaa heitän nyt teille valmistelijoille myöskin, että jossa olisi niin kun aikaa todella paneutua näihin teemoihin ulkopuolella

talousarvion valmistelun ja ulkopuolella valtuuston virallista istuntoa, jossa on todella arvokasta käydä keskustelua käydä, mut meil on aina liian vähän vähän aikaa sitten kuitenkaan käydä sitten pureutumaan pureutumaan tota syvällisemmin. Ja puheenjohtaja joutuu täällä ikävällä tavalla sitä rajoittamaan, joka myöskään ei ole kauhean mieluisa toimenpide sitte täältä päästä. Mutta tällanen toive. Ja ilmeisesti siellä Sainio, onko tässä joku kommentti. Siellä oli näköjään peukkuja, eli tota seminaari aiheelle kannatusta. Joo, hyvä juttu. Ja kiitoksia Kaloja, ja me varmasti palaamme näihin. Ja viimeinen lista oli myöskin erittäin hyvä uutinen kuulla, et nää on putkessa valmistelut.

1:57:11.0 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Kiitos. Hyvää iltaa.

1:57:13.2 puheenjohtaja

Kiitoksia.

02 Lista-asiat

1:57:19.7 puheenjohtaja

Ja mennään seuraavana kysymykseen Lista-asioista eli kohtaan 2. Onko lista-asioihin kysymyksiä? Siellähän oli todella paljon itse asiassa meillä aloitteita vastauksina ja sitten muutamia paikkojen täyttöjen. Näistä ei varmaankaan synny erityisiä kysymyksiä. Päättämme kohdan 2.

03 Kyselytunnille saapuneet kysymykset

1:57:44.4 puheenjohtaja

Sitten mennään koh- kohtaan 3 Kyselytunnilla saapuneet kysymykset. Kyselytunnilla ei ole saapunut kysymyksiä erikseen kirjallisena, nämä luvut voivat esittää kysymysten kysymyksen myös kyselytunnin aikana suullisesti. Ja nyt ehdittäisiin muutama kysymys vielä ottaa, jos sellasia akuuttia kysymyksiä vielä näiden äskeisten alustusten jälkeen on tässä ajankohtaisiin kysymyksiin. ...Valtuutettu Eerola.

1:58:22.8 valtuutettu Eerola Antero

Arvoisa puheenjohtaja. Kysymykseni koskee tuota Vantaan kirjastoissa jaettavia jaettavia lehtiä. Julkisuudessa on ollut kohua kohua siitä, että aikaisemmin Vantaan kirjastoissa ilmaisjakeluna ollut valtakunnallinen Voima-lehti on on poistettu kirjastoista. Ja on aivan ilmeistä, että tämän taustalla on ollut myöskin tällasta suoraa

poliittista painostusta. Eli kysymys on siitä, että tietyille tietyille poliittisille ryhmille tai tietyille valtuutetuille on tuottanut ongelmia tämän lehden linja ja tämän lehden sisältö. Mä olisin kysynyt tuota, ja varmaankin on ehkä syytä osoittaa tää kysymys kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtajalle, minkä takia tällaseen tällaseen lehden pois ottamiseen Vantaan kirjastoissa kirjastoista on päädytty? Ja minkälaisia mahdollisuuksia olisi jatkaa tulevaisuudessa tätä hyvin siis käytäntöä, joka ei ole aikaisemminkaan tuottanut minkäänlaisia ongelmia? Mä sanon vielä ehkä sen verran, että tämä kyseinen lehti on siitä eri, ja siinä mielessä eri asemassa erilaisten järjestömonisteiden tai lehtien kanssa, että se noudattaa ja se on sitoutunut journalistin ohjeisiin, ja se on julkisen sanan neuvoston neuvoston jäsen. Mikä tarkoittaa, että sen sisällöllä on myös tietyt niin kun eettiset eettiset perusteet. Ja tuota ja tietty tavallaan takuu siitä, että että että se pyrkii niin kun objektiivisuuteen ja ja ja myöskin niinku totuuteen totuudellisuuteen sisällössä.

2:00:03.6 puheenjohtaja

Olisiko apulaiskaupunginjohtaja Åstrand siellä? Onkin paikalla. Ole hyvä.

2:00:09.4 apulaiskaupunginjohtaja Åstrand Riikka

Joo. Kiitos kysymyksestä. Tämä linjaus koskee ilmaisjakelulehtiä. On tehty sen takia, että kirjastoissa on ollut haastetta, kun sinne on halunnut tulla tosi paljon näitä sekä ilmaisia jakelulehtiä että erilaisia esitteitä ja mainoksia. Ja se on lähtenyt ihan kirjastojen omasta tarpeesta lähteä linjaamaan sitä, että millä tavalla erilaisia aineistoja kirjastotiloissa niin kun käsitellään. Ja kirjastot itse ovat toivoneet tämmöstä linjausta ja lähteneet sitä valmistelevaan. Ja tää linjaus ei koske suinkaan pelkästään Voima-lehteä, vaan ihan yleisesti kaikkia ilmaisjakelulehtiä. Ja tota Voima-lehti on jatkossakin niin kun kaikki muutkin nämä journalistista journalistisia periaatteita noudattavat lehdet, niin luettavissa jokaisen kirjaston siellä lehtisalissa, jossa se on niin kun niiden samankaltaisten hyvin toimitettujen lehtien joukossa. Ja tota tässä on toki ollut perussuomalaisten tekemä kysymys niin kun tässä muutama vuosi sitten esillä tästä samasta aiheesta, mutta nyt kun tätä asiaa on tässä niin kun tämän vuoden aikana valmisteltu, niin tässä kohtaa se on enemmänkin noussut sieltä kirjastojen omista tarpeista se tarve linjata tätä asiaa. Tää on myös tehty sen takia, että eri kirjastojen esihenkilöillä on ollut sit vaikeuksia niinku lähteä jokainen erikseen pohtimaan, että mikä lehti saa tulla ja mikä lehti ei saa tulla sinne kirjastotilaan. Ja se on ollu heille helpottavaa, että on tehty tämmönen kaupunkitasoinen linjaus siitä, että

mikä on se meidän tapa toimia täs asiassa. Ja mä oon, mä oon ite pahoillani siitä, että Voima-lehti on on lähtenyt rakentamaan tähän tämmöstä poliittista taustaa, kun meillä niinku täällä viranhaltijoilla on se tieto kuitenkin siitä, että se asia on puhtaasti kirjastojen käytäntöön liittyvä ja heidän arkeensa liittyvä ongelma, jonka takia sitä on lähdetty ratkomaan. Mut koska tota tästä Voima-lehden niin kun tai ollaan huomattu, että Voima-lehteä niin kun myös toivotaan, et sitä vois jostakin kaupunginkin tiloista saada mukaansa, niin ollaan ollaan ajateltu ratkaista tätä asiaa sillä tavalla, että sit semmosissa tiloissa, jossa on enemmän enemmän tilaa, ja ja se niinku ilmaisjakelulehtien lehtien määrä ei koidu ongelmaksi kyseisissä tiloissa, niin voitais edelleen sallia kaikenlaisten ilmaisjakelulehtien niinku tuominen sinne tilaan. Ja täs tapauksessa nyt kyse on esimerkiksi monitoimitaloista, joidenka aulat on sit selkeesti tilavampia, ja siellä ei tuu tämmöstä ongelmaa samalla tavalla kuin sitten pienten kirjastojen näissä sisäänkäynneissä, jossa sit ei vaan kertakaikkiaan pystytä niin montaa lehteä, ilmaisjakelulehteä sinne laittamaan riviin. Mehän ollaan täs linjauksessa myös painotettu paikallislehtiä, eliikkä eliikkä ollaan ollaan linjattu niin, että paikallislehdillä on ja ja kaupungin omilla julkasuilla on edelleen mahdollisuus tuoda sinne kirjastoihin tän näitä näit lehtitelineitä ja lehtiä. Ja sitä ollaan haluttu sen takia täs painottaa, että koetaan, et nimenomaan se paikallinen tiedotus on näis lähikirjastoissa se oleellisempi kuin sitten tämmöset erityyppiset valtakunnalliset julkaisut, jotka sitten on luettavissa tosiaan aina siellä lehtisälissä. Joo, ehkäpä tässä vastaus kysymykseen. Kiitos.

2:04:16.4 puheenjohtaja

Kiitoksia. Onko muita kysymyksiä? Tässä vaiheessa ei tule muita kysymyksiä, joten päätämme tältä osin kyselytunnin osuuden kohdan 3.

04 Muut asiat

2:04:33.9 puheenjohtaja

Mennään kohtaan 4 Muut asiat. Tällä hetkellä ei ole tiedossa muita asioita, joten voimme varmaan todeta, että muita asioita ei ole. Näin ollen kaupunginvaltuuston selostustilaisuus ja kyselytunti on päättänyt kiitoksia kaikille kaikille näistä puheenvuoroista ja keskustelusta tänään. Ja alustajille alustuksista.